

Chitabu cha JOSHUWA

Tanga mbere

Chitabu cha Joshuwa chiasemurira vira Aiziraeli arivyovamia Kanani tsini ya ulongozi wa Joshuwa, yehewa ulongozi bada ya Musa kufwa. Mambo muhimu garigo himu chitabuni ni: kuvuka muho Joridani, kuangamizwa kpwa mudzi wa Jeriko, viha vya mudzi wa Ai, kuikpwa uphya chilagane kahi ya Mwenyezi Mlungu na afue.

Chifungu chimwengachapho muhimu himu chitabuni ni, “Tsambulani ihi rero ndiye muhunikira. Ela mino na nyumba yangu hundahunikira Mwenyezi Mlungu.” (24:15)

Maelezo muhimu kpwa chifupi

Aiziraeli anateka tsi ya Kanani 1:1—12:24

Kuganywa kpwa tsi ya Kanani 13:1—21:45

a. Tsi ya uphande wa mlairo wa dzuwa 13:1–33

b. Tsi ya uphande wa mtswerero wa dzuwa 14:1—19:51

c. Midzi ya kuchimbirira 20:1–9

d. Midzi ya Alawi 21:1–45

Mbari za mlairo wa dzuwa zinauya kpwa 22:1–34

Maneno ga mwisho ga Joshuwa 23:1–16

Chilagane chinaikpwa luphya hiko Shekemu 24:1–33

*Malagizo ga Mwenyezi Mlungu
kwa Joshuwa*

¹ Bada ya chifo cha Musa mtumishi wa Mwenyezi Mlungu, Mwenyezi Mlungu wagomba na Joshuwa mwana wa Nuni yekala msaidizi wa Musa achimuamba, ² “Mtumishi wangu Musa akafwa. Vivi dzifunganye uvuke muho Joridani, uwe na atu osi hinya, mkainjire tsi ambayo naapha atu a Iziraeli. ³ Chila phatu ambapho nyayo zenu zindavyoga nkakuphani kama nrivyomlaga Musa ⁴ Kula hiko jangbwani hadi Lebanoni kpwenderera hadi muho mkpwulu, muho Yufurati, tsi yosi ya Ahiti, hadi Bahari Kulu iriyo mtswerero wa dzuwa indakala yenu. ⁵ Takuna ndiyekuturya muda wosi wa maishago. Kama nrivyokala na Musa, vivyo hivyo ndakala nawe, nami sindakuricha ushindwe. ⁶ Dina chilume na ukale jasiri, mana uwe ndiwe ndiye-longoza hano atu kurisi tsi ihi ambayo naalaga akare aho kukala nindaapha. ⁷ Dina chilume na ukale jasiri sana. Hakikisha unalunga na kuhenda kulengana na shariya ambayo mtumishi wangu Musa wakulagiza. Usiriche malagizo hata mwenga, ili kokosi ndikophiya, uongokerwe. ⁸ Usiyale bii kugomba maneno ga chitabu hichi cha shariya, ela ni ugaririkane usiku na mutsi, ili ukale makini kuhenda gosi garigoandikpwa himo. Chihivyo undahenda njirazo ziongokerwe na kujaliwa. ⁹ Kpwani siyaku-lagiza? Udine chilume na ukale jasiri, usiogophe,

1:3 1:3 Kumbukumbu 11:24–25 **1:5** 1:5 Kumbukumbu 31:6–8; Aeburania 13:5 **1:6** 1:6 Kumbukumbu 31:6–7,23

wala usivundzike moyo mana mimi Mwenyezi Mlungu, Mlungu ni phamwenga nawe phophosi uphiyapho.”

Malagizo ga Joshuwa kpwa Aiziraeli

¹⁰ Ndipho Joshuwa achilagiza vilongozi a hara atu achiambira, ¹¹ “Zungulukani mo ndani ya kambi na mlagize atu a tayarishe vyakurya vyao, mana muda wa siku tahu mundavuka muho Joridani, mphiye mkamiliki tsi ambayo Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu anakuphani muitawale.” ¹² Kpwa mbari za Rubini, Gadi na nusu mbari ya Manase Joshuwa waambira, ¹³ “Tambukirani neno ambaro Musa mtumishi wa Mwenyezi Mlungu wakulagizani, kukala Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu anakuphani phatu pha kuoya, naye andakuphani tsi ihi. ¹⁴ Achetu enu, ana enu na nyama enu andasala tsi hino ambayo Musa wakuphani ng’ambo ihi ya muho Joridani. Ela alume osi sujaa kahi yenu andavuka muho na kuatanguliya ndugu zao kuno akatsukula silaha za viha. ¹⁵ Mundaaterya ndugu zenu hadi Mwenyezi Mlungu ndiphoapha phatu pha kuoya dza arivyokuphani mwimwi. Hipho ndipho mundauya kpwedzamiliki tsi ihi ambayo Musa mtumishi wa Mwenyezi Mlungu wakuphani, tsi iriyo uphande uhu wa mlairo wa dzuwa wa muho Joridani.”

¹⁶ Nao achimjibu Joshuwa achimuamba, “Gosi uchigohulagiza hundagahenda, na kokosi ndikouhuma hundaphiya. ¹⁷ Viratu

hurivyomtii Musa kpwa chila dzambo, vivyo hundakutii, Mwenyezi Mlungu, Mlunguo naakale phamwenga nawe, dza arivyokala phamwenga na Musa! ¹⁸ Yeyesi ndiyerema malagizogo au kurema kulunga manenogo, andaolagbwa. Bora uwe udine chilume na ukale jasiri.”

2

Apelelezi anahumwa Jeriko

¹ Phahi Joshuwa mwana wa Nuni wahuma atu airi kula Shitimu kama apelelezi, achiambira, “Phiyani mukalole iyo tsi, ela zaidi mudzi wa Jeriko.” Nao aphiya, achendainjira nyumba ya malaya mmwenga yeihwa Rahabu, nao achilala himo.

² Sambu mfalume wa Jeriko waambwa, “Lola, Aiziraeli airi akedza kupeleleza tsi ihi usiku.”

³ Hiphu mfalume wa mudzi wa Jeriko walagiza malagizo kpwa Rahabu achimuamba, “Atuluze nyo Aiziraeli achiokpwedza na kpwinjira mwako nyumbani, mana akedza kupeleleza tsi ihi yosi.” ⁴ Ela yuya mchetu kala akaafwitsa.

Naye achiamba, “Ni kpweli akanitsolokera, ela simanyire alako. ⁵ Na wakati wa kufunga ryango ra mudzi, jiza richiphohanda, hinyo atu akauka ela simanya achikophiya, alungeni-lungeni upesi namwi mundaaphaha.” ⁶ Ela ye kala akaapandiza na kpwaafwitsa darini, ambako kala akakutandaza mabuwa ga katani.

⁷ Kpwa hivyo hara atu ariohumwa ni mfalume

aalunga-lunga na njira hadi achifika riko ra muho Joridani. Mara tu hara atu ariohumwa ni mfalume ariphotuluka hura mudzi, ryango richifungbwa. ⁸ Phahi Rahabu waa-pandira hara apelelezi kabila taadzangbwelala, ⁹ naye achiambira, “Namanya Mwenyezi Mlungu akakuphani hino tsi. Naswi hukainjirwa ni wasiwasi kpwa sababu yenu, nao atu osi asagalao himu anakuogophani. ¹⁰ Mana hwasikira vira Mwenyezi Mlungu arivyomisa madzi ga Bahari ya Shamu mbere zenu, mriphokala mkatuluka Misiri, na vira murivyoahenda hara afalume airi a Aamori ariokala ng’ambo ya muho Joridani, Sihoni na Ogi ambao mwaangamiza tsetsetse. ¹¹ Naswi huriphosikira dzambo hiro, mioyo yehu yainjira wuoga, napho taphayakala hata mutu mmwenga yekala na nguvu kpwa sababu yenu, mana Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu ndiye Mlungu dzulu mlunguni na hipha duniani. ¹² Kpwa hivyo, niapirani kpwa dzina ra Mwenyezi Mlungu kukala manono nchigokuhenderani, namwi mundanihendera manono phamwenga na atu a nyumba ya baba. Mnihakikishire kukala ¹³ mundaaricha moyo baba, mayo na enehu a chilume na achetu phamwenga na atu aho osi kukala tamundahuolaga, tsona mundahutivya husifwe.” ¹⁴ Nao hara atu achimuamba, “Tamundaolagbwa, na mchiolagbwa phahi Mlungu naahuone! Ichikala kamundasema siri yehu, phahi naswi hundakuhenderani manono kpwa uaminifu wakati

Mwenyezi Mlungu ndiphohupha tsi hino.”

¹⁵ Nyumba ya Rahabu kala ikagbwirana na ukuta wa mudzi wa Jeriko kpwa hivyo achiatsereza na dirishani kuhumira kowa.

¹⁶ Naye kala akaambira hara apelelezi, “Phiyani seemu ya myangoni mkadzifwitse kuko siku tahu sedze hinyo atu anaokuendzani mkakutana nao, hipho atu hinyo ndiphouya ndipho munaweza kuphiya vyenu.”

¹⁷ Hara atu amuambira Rahabu, “Swiswi hundahenda dzambo ambaro ukahuendesha huape. ¹⁸ Wakati ndiphokpwedza tsi hino, funga kowa ihi ya kundu dirisha riri ambaro undahutserezera. Nawe kusanya mwako nyumbani sowe, mayoo, enenu a chilume na osi ario na uhusiano na sowe.

¹⁹ Yeyesi ndiyetuluka kondze ya nyumbayo tahundakala na lawama achiolagbwa, ela ichikala mutu ndiyekala mwako nyumbani andaolagbwa, lawama indakala dzulu yehu. ²⁰ Ela uchilavya siri hino hunayoyiika, tahundakala na lawama kulengana na ahadi uchiyoyiika.”

²¹ Rahabu achiambira, “Naikale kama mchivyogomba.” Naye achiatsereza achiphiya vyao. Chisha achifunga hura mkpwowa wa kundu hipho dirishani.

²² Hara apelelezi aambuka hiko myangoni ambako asala kuko siku tahu hadi hara kala anaaendza ariphouya mudzini Jeriko, bada ya kuendza njirani mosi na kuakosa. ²³ Phahi hara Aiziraeli airi atserera kula hiko myangoni, achivuka muho Joridani achiphiya kpwa

Joshuwa mwana wa Nuni, nao achendamse-

murira gosi garigoaphaha. ²⁴ Achimuamba Joshuwa, “Kpwa kpweli Mwenyezi Mlungu akaitiya tsi yosi mwehu mikononi. Tsona enyezi a tsi iyo anakakama kpwa sababu yehu.”

3

Aiziraeli anavuka muho Joridani

¹ Kuriphocha, Joshuwa warauka achiuka kula Shitimu phamwenga na Aiziraeli osi, nao achiphiya hadi muho Joridani, achendachita kambi kabila ya kuvuka. ² Bada ya siku ya hahu vilongozi atsupira mura kambini ³ na achilagiza hara atu achiambira, “Mundiphoona sanduku ra chilagane ra Mwenyezi Mlungu rikaunulwa ni Alawi ambao ni alavyadzi-sadaka, namwi mundauka na mrilunge, ⁴ ili mmanyeye njira ndiyogbwira, mana tamudzangbwegbwira njira hino. Ela msirisengerere phephi. Mwimwi mundakala dza kilomita mwenga hivi nyumaze.”

⁵ Phahi Joshuwa waambira hinyo atu, “Dzi-takaseni mana Mwenyezi Mlungu andakuonyesani vilinje muhondo.” ⁶ Naye Joshuwa waambira hara alavyadzi-sadaka, “Halani sanduku ra chilagane mtanguliye naro mbere za atu.” Nao achirihala na achitanguliya mbere za hara atu.

⁷ Mwenyezi Mlungu achimuamba Joshuwa, “Kpwandzira siku ya rero ndakutogola hata Aiziraeli osi akuishimu, ili amanye kukala ndakala nawe dza nrivyokala na Musa. ⁸ Uwe ndiwe ndiye alagiza alavyadzi-sadaka atsukulao

sanduku ra chilagane kukala ‘achifika kanda-kanda ya muho Joridani, naainjire ndani ya madzi, aime.’ ”

⁹ Hipho Joshuwa achiambira Aiziraeli, “Sengerani musikize maneno ga Mwenyezi Mlungu.” ¹⁰ Joshuwa achienderera kuamba, “Vivi mundamanya kukala Mlungu ariye moyo a kahi yenu, naye andaazola Akanani, Ahiti, Ahivi, Aperizi, Agirigashi, Aamori na Ajebusi mbere zenu. ¹¹ Lolani sanduku ra chilagane ra Mlungu wa dunia yosi ri phephi kukutanguliyani himo muho Joridani. ¹² Phahi tsambulani atu kumi na airi kula mbari za Aiziraeli, chila mbari mutu mmwenga. ¹³ Wakati alavyadzi-sadaka anaotsukula sanduku ra chilagane ra Mwenyezi Mlungu, Bwana wa tsi yosi, ndiphovyoga madzi ga muho Joridani, madzi gajerago kula dzulu gandaimiswa gakale dza tsulu.”

¹⁴ Aiziraeli ariphovundza kambi ili avuke muho Joridani, hara alavyadzi-sadaka ariokala akatsukula sanduku ra chilagane akala mbere zao ¹⁵ Na hinyo alavyadzi-sadaka ariotsukula sanduku ra chilagane ariphofika muho Joridani na nyayo zao kuvyoga kanda-kanda ya nyo muho (muho Joridani nkuodzala na kufurika wakati wosi wa mavuno), ¹⁶ madzi gosi gajerago kula uphande wa dzulu gaima gachirundikana hadi hiko Adamu, mudzi mdide urio phephi na mudzi wa Sarethani. Madzi ambago kala ganajera kuelekeya bahari ya Araba, yani Bahari ya Munyu, gachisira kujera nao atu achivuka kuelekeya Jeriko. ¹⁷ Wakati Aiziraeli osi kala anavuka kutsupira tsi kavu, alavyadzi-sadaka

ariotsukula sanduku ra chilagane ra Mwenyezi Mlungu aima chuu tsi kavu kahi-kahi ya muho Joridani, hadi taifa rosi richisira kuvuka.

4

Aiziraeli anaika mawe ga ushaidi wa kuvuka muho Joridani

¹ Taifa rosi ririphokala rikavuka muho Joridani, Mwenyezi Mlungu wamuamba Joshuwa: ² “Tsambula alume kumi na airi kula nyo atu, chila mbari mutu mmwenga, ³ nao alagize uambe, ‘Halani mawe kumi na mairi kula pho kahi-kahi ya nyo muho Joridani haswa pharatu phaimirepho alavyadzi-sadaka, gatsukuleni mkagaike phatu ambapho rero mundalala.’ ”

⁴ Hipo Joshuwa waiha hara Aiziraeli kumi na airi, ambao kala akaatsambula, mmwenga kula chila mbari. ⁵ Joshuwa achiambira, “Phiyani pho kahi-kahi ya nyo muho Joridani mbere za ro sanduku ra chilagane ra Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu chila mmwenga akatsole dziwe aritsukule fuzini, chila dziwe kpwa mbari mwenga ya Aiziraeli, ⁶ ili ikale ishara kahi-kahi yenu. Ana enu ndiphokuuzani siku zedzazo, ‘Gano mawe manage nini?’ ⁷ Phahi mundaambira kukala madzi ga muho Joridani gaimiswa kujera phokala Sanduku ra chilagane ra Mwenyezi Mlungu rinavuswa muho Joridani. Kpwa hivyo mawe gago gandakala ushaidi kpwa Aiziraeli kare na kare.”

⁸ Hara Aiziraeli ahenda kama vyolagizwa ni Joshuwa. Ahala gara mawe kumi na mairi

kula kahi-kahi ya muho Joridani, kulengana na isabu ya mbari za Iziraeli, dza viratu Mwenyezi Mlungu arivyomuambira Joshuwa, achigatsukula hadi phara pholala, nao achigapanga hipho. ⁹ Joshuwa waimisa mawe ganjina kumi na mairi kahi-kahi ya muho Joridani, haswa pharatu ambapho alavyadzi-sadaka ariotsukula sanduku ra chilagane kala aimire, nago gachere phapho hadi rero.

¹⁰ Hara alavyadzi-sadaka ariotsukula sanduku ra chilagane asala kuima kahi-kahi ya muho Joridani hadi atu ariphomala kuhenda chila chitu ambacho Mwenyezi Mlungu wamlagiza Joshuwa aambire atu, kulengana na vira arivyolagizwa ni Musa. Nao atu achienda wangbwi wa kuvuka nyo muho. ¹¹ Bada ya atu osi kusira kuvuka, hara alavyadzi-sadaka na sanduku ra chilagane ra Mwenyezi Mlungu avuka kuno atu anaalola. ¹² Ana alume a mbari za Rubini, Gadi na nusu ya mbari ya Manase ambao kala akadzitayarisha chiviha, avuka mbere ya Aiziraeli kama Musa arivyoalagiza. ¹³ Anajeshi aho apatao elufu mirongo mine okala na silaha tayari kpwa viha aphiya kuelekeya tsi ya kugbwa za mudzi wa Jeriko tayari kpwa viha naye Mwenyezi Mlungu kala a phamwenga nao. ¹⁴ Siku iyo Mwenyezi Mlungu wamtukuza Joshuwa mbere za Aiziraeli osi; nao achimuishimu Joshuwa maishage gosi kama arivyomuishimu Musa.

¹⁵ Naye Mwenyezi Mlungu kala akamuamba Joshuwa, ¹⁶ “Lagiza alavyadzi-sadaka atsukulao sanduku ra chilagane, atuluke kula muho Joridani.” ¹⁷ Kpwa hivyo Joshuwa waamurisha

hara alavyadzi-sadaka achiambira, “Tulukani himo muho Joridani.” ¹⁸ Wakati hara alavyadzi-sadaka a Mwenyezi Mlungu ariphotuluka kula kahi-kahi ya muho Joridani, na ariphovyoga tsi kavu, madzi ga muho Joridani gauya kujera gachiodzala pande zosi kama garivyokala mwandzo. ¹⁹ Hara atu ariphovuka muho Joridani kala ni siku ya kumi ya mwezi wa mwandzo,* nao achichita kambi hiko mudzi wa Giligali urio mphaka wa uphande wa mlairo wa dzuwa wa mudzi wa Jeriko. ²⁰ Gara mawe kumi na mairi, ambago agahala kula muho Joridani gasimikpwa ni Joshuwa hipho mudzi wa Giligali. ²¹ Achiambira hara Aiziraeli, “Ana enu ndiphokuuzani siku zedzazo, ‘Gano mawe gana mana yani?’” ²² Hipho mundaamanyisa kukala, Aiziraeli avuka muho Joridani tsi kavu.” ²³ Mana Mwenyezi Mlungu, Mlungu wehu wau-misa madzi ga muho Joridani kuno hunalola hata huchivuka kama Mwenyezi Mlungu wehu arivyohenda hiko Bahari ya Shamu, ambayo waiumisa madzi hadi akare ehu achisira kuvuka. ²⁴ Higa gahendeka ili atu osi duniani amanye kukala uwezo wa Mwenyezi Mlungu una nguvu, ili namwi mumuogophe Mwenyezi Mlungu, Mlungu wehu hata kare na kare.

5

¹ Afalume osi a Aamori ariosagala ng’ambo ya mtswerero wa dzuwa wa muho Joridani, na afalume a Akanani ariosagala pwani

* **4:19** 4:19 Mwezi wa mwandzo wa kalenda ya Chiyahudi ni **Abibu** na uandza mwezi wa hahu.

ariphosikira kukala Mwenyezi Mlungu akaumisa madzi ga Joridani kpwa sababu ya atu a Iziraeli hadi achivuka, nao akakama kpwa wuoga, na kusira nguvu kpwa kuogopha Aiziraeli.

*Aiziraeli anatiywa tsatsani
hiko Giligali*

² Wakati hinyo, Mwenyezi Mlungu wamuambira Joshuwa, “Tengeza marumu ga mawe mafu ili waatiye tsatsani Aiziraeli. ³ Phahi Joshuwa watengeza marumu ga mawe achiatiya tsatsani Aiziraeli hipho mwango wa tsatsa (Gibeya-Haaralothi). ⁴ Sababu ya Joshuwa kutiywa tsatsani Aiziraeli ni hino: alume osi ambao kala akafika rika ra kuweza kuphiya vihani wakati anauka Misiri kala akafwa hiko jangbwani. ⁵ Alume osi ariotuluka Misiri kala akatiywa tsatsani, ela hara ariovyalwa himo njirani, hiko jangbwani bada ya kutuluka Misiri kala taadzangbwetiwa tsatsani. ⁶ Mana Aiziraeli asafiri jangbwani miaka mirongo mine, hata alume osi ariokala ana uwezo wa kuphiya vihani wakati anatuluka Misiri, kala akasira kufwa kpwa kusaphundza sauti ya Mwenyezi Mlungu. Yakala hivyo mana Mwenyezi Mlungu kala akaapira atu hinyo kukala taandaona tsi hira ambayo waapira akare aho kukala andaapha, tsi yenye rutuba. ⁷ Kpwa hivyo ana aho ariokuzwa ni Mwenyezi Mlungu bada ya avyazi aho ndio ariotiywa tsatsani ni Joshuwa, mana taayatiywa tsatsani himo njirani.”

⁸ Bada ya alume osi a taifa zima kusira kutiywa tsatsani, ahurira mo kambini hadi achiphophola. ⁹ Ndipho Mwenyezi Mlungu wamuamba Joshuwa, “Rero nkakuusirani waibu wa utumwa wa Misiri.” Kpwa hivyo phatu hipho phaihwa Giligali* hadi rero.

¹⁰ Aiziraeli ariphokala akachita kambi Giligali, asherekaya sikukuu ya Pasaka dziloni ya siku ya kumi na ne ya mwezi hiko tsi za kugbwa za seemu za Jeriko. ¹¹ Na siku ya phiriye bada ya Pasaka, siku iyo-iyoye achirya mavuno ga iyo tsi: mikahe isiyotiywa hamira na ndodore. ¹² Siku ya phiri bada ya kurya mavuno ga yo tsi, chakurya cha manna chasika, ela Aiziraeli achikala anarya mavuno ga tsi ya Kanani mwaka uho.

Joshuwa na mutu mwenye upanga

¹³ Siku mwenga Joshuwa ariphokala phephi na mudzi wa Jeriko, gafula waona mutu akaima mbereze kuno akagbwira upanga uchiotsomolwa chowani naye Joshuwa achimsengerera achimuuza, “Dze! We u uphande wehu hebu wa maadui gehu?” ¹⁴ Naye achijibu achiamba, “Si wa uphande wenu wala wa maadui genu. Ela mimi ni mkpwulu wa jeshi ra Mwenyezi Mlungu na vihi nikatsoloka.” Phahi Joshuwa wadzibwaga chimabumabu achiabudu, chisha achimuuza, “Bwana unalonda nihendeni mino mtumishio?” ¹⁵ Yuya chilongozi wa jeshi ra Mwenyezi Mlungu wamuamba Joshuwa, “Vula

* **5:9** 5:9 Neno ra Chieburania rohumirwa hipha ni sawa na kuuswa. **5:10** 5:10 Kutsama 12:1-13 **5:12** 5:12 Kutsama 16:35

virahuvyo, mana phatu uimirepho ni phatakatifu.” Naye Joshuwa achihenda hivyo.

6

Kubomolwa kpwa mudzi wa Jeriko

¹ Maryango ga mudzi wa Jeriko kala gaka-fungbwa kpwa sababu ya atu a Iziraeli. Taphana mutu yeinjira wala yetuluka. ² Naye Mwenyezi Mlungu achimuamba Joshuwa, “Lola, nkatiya mudzi wa Jeriko mwako mikononi, phamwenga na mfalumewe na masujaage. ³ Uwe na anajeshi osi mundazunguluka mudzi mara mwenga chila siku kpwa siku sita. ⁴ Chila munaphozunguluka mudzi uhu alavyadzi-sadaka sabaa ni aphiye phamwenga namwi na akale mbere za sanduku ra chilagane. Chila mmwenga wao akale akat-sukula gunda ra pembe ya turume. Siku ya sabaa mundazunguluka mudzi wa Jeriko kano sabaa, kuno alavyadzi-sadaka anapiga magunda gao. ⁵ Wakati anapiga magunda gao ga pembe za turume na Aiziraeli achisikira iyo sauti, osi naakote kululu nao ukuta wa hinyo mudzi wa Jeriko undagbwa. Hiphho atu andavamia hinyo mudzi, chila mmwenga ainjire na pho aimirepho.”

⁶ Phahi Joshuwa mwana wa Nuni waiha alavyadzi-sadaka, achiaambira, “Unulani na mtsukule sanduku ra chilagane ra Mwenyezi Mlungu na anjina sabaa atsukule magunda mbere za ro sanduku ra chilagane.” ⁷ Naye achialagiza atu, “Phiyani mkauzunguluke mudzi kuno jeshi ririro na silaha akale mbere ya sanduku ra Mwenyezi Mlungu.”

⁸ Kama Joshuwa arivyolagiza atu, hara alavyadzi-sadaka ariotsukula magunda ga turume sabaa mbere za Mwenyezi Mlungu akala mbere kuno anapiga gara magunda kuno sanduku ra chilagane ra Mwenyezi Mlungu rinaalunga nyuma. ⁹ Hara atu ariokala na silaha atanguliya hara alavyadzi-sadaka ambao kala anapiga magunda, nao arindzi anjina achikala analunga-lunga nyuma ya sanduku ra chilagane kuno magunda ganapigbwa vivyo kpwa vivyo. ¹⁰ Ela Joshuwa walagiza hara atu, “Mwimwi msikote kululu wala sauti yenu kusikirwa, wala msigombe neno rorosi hadi siku ambayo ndakuambirani mkote kululu; hipho ndipho mundapiga kululu.” ¹¹ Kpwa hivyo Joshuwa waahenda azunguluke mara mwenga chila siku achikala akatsukula sanduku ra chilagane ra Mwenyezi Mlungu na kuuya kambini.

¹² Phahi Joshuwa walamuka ligundzu chiti na alavyadzi-sadaka achihala sanduku ra chilagane ra Mwenyezi Mlungu. ¹³ Na hara alavyadzi-sadaka sabaa ariotsukula magunda sabaa atanguliya rira sanduku ra chilagane ra Mwenyezi Mlungu kuno anapiga magunda gao bila ya kuricha. Nao hara ariokala na silaha kala a mbere ya sanduku ra chilagane na anjina achikala nyuma. ¹⁴ Siku ya phiri azunguluka tsona mara mwenga nyo mudzi wa Jeriko, chisha achiuya kambini. Ahenda hivyo kpwa siku sita. ¹⁵ Siku ya sabaa, alamuka chiti achizunguluka mudzi wa Jeriko dza arivyohenda kpwa siku sita, ela siku iyo azunguluka hinyo mudzi kano sabaa. ¹⁶ Iriphofika kano ya

sabaa, alavyadzi-sadaka ariphopiga magunda gao, Joshuwa waambira Aiziraeli, “Kotani kululu, mana Mwenyezi Mlungu akakuphani huno mudzi ¹⁷ Huno mudzi na chochosi chiricho himu ndani chindatengbwa kpwa Mwenyezi Mlungu kpwa kubanangbwa; Rahabu macheye yuya malaya na osi ambao andakala a mwakpwe nyumbani ndio ndiorichwa aishi, kpwa sababu wafwitsa apelelezi arioahuma. ¹⁸ Ela mwimwi richani vitu ambavyo vyaikpwa viangamizwe, ili sedze mkarehera kambi ya Iziraeli matatizo na lana. ¹⁹ Ela feza na zahabu, miyo ya shaba na ya chuma ni mitakatifu kpwa Mwenyezi Mlungu, nayo indaikpwa kpwenye hazina ya Mwenyezi Mlungu.”

²⁰ Kpwa hivyo alavyadzi-sadaka apiga gara magunda. Mara tu atu ariphosikira sauti ya magunda, achikota kululu nao ukuta wa mudzi uchigbwa. Atu ainjira hura mudzi kula phara atu ariphokala akaelekeza, achiuteka nyo mudzi. ²¹ Chisha achiolaga kpwa upanga vyosi vyokala na uhai himo mudzini: atu osi alume kpwa achetu, avyere kpwa adide, ng’ombe, mang’ondzi na punda.

²² Naye Joshuwa achiambira hara apelelezi ariopeleleza iyo tsi, “Phiyani mkainjire nyumba ya iye malaya mkatuluze iye mchetu na atue osi kama murivyomuapira.” ²³ Phahi hara baro-baro ariopeleleza ainjira achimtuluzi Rahabu, ise na nine, nduguze a chilume na atue osi. Atuluzi jamaa osi a Rahabu achiaika kondze ya

kambi ya Aiziraeli. ²⁴ Chisha hinyo mudzi wa Jeriko achiutiya moho phamwenga na chila chitu chirichokalamo isiphokala feza, zahabu, miyo ya shaba na ya chuma; ihi achiitiya kwenye hazina ya nyumba ya Mwenyezi Mlungu. ²⁵ Ela yuya malaya Rahabu phamwenga na atu osi a nyumba ya ise, arichwa ni Joshuwa aishi, nacho chivyazi chao chinaishi kahi-kahi ya Aiziraeli hadi rero, kpwa sababu wafwitsa apelelezi ariohumwa kupeleleza mudzi wa Jeriko.

²⁶ Joshuwa waapa wakati uho achiamba, “Mutu yeyesi ndiye dzenga tsona mudzi hinyo
wa

Jeriko naalaniwe ni Mwenyezi Mlungu. Achidzenga msingiwe mwanawe wa kpwandza naafwe. Na achidzenga maryango ga mudzi hinyo, mwanawe chiziyanda naafwe.”

²⁷ Phahi Mwenyezi Mlungu wakala phamwenga na Joshuwa, na ngumaye ichigota tsi iyo yosi.

7

Atu a mudzi wa Ai anaturya Aiziraeli

¹ Ela Aiziraeli taayakala aaminifu kuhusu vira vitu vyotengbwa ni Mlungu, mana Akani mwana wa Karimi, mwana wa Zabudi, mwana wa Zera, wa mbari ya Juda, wahala bazi ya vitu vyotengbwa ni Mlungu. Kpwa hivyo Mwenyezi Mlungu achiatsukirirwa sana Aiziraeli.

² Joshuwa wahuma atue kula Jeriko akapeleleze mudzi wa Ai, urio phephi na Bethi-Aveni uphande wa mlairo wa dzuwa wa mudzi wa Betheli, achiaambira, “Phiyani mkapeleleze yo tsi.” Nao achiphiya kpwendapeleleza mudzi wa Ai. ³ Phahi auya kpwa Joshuwa achendamuamba, “Taina haja ya atu osi aphiye kpwendapigana na atu a Ai, atu elufu mbiri au tahu hivi anatosha. Usihende atu acharemwa bure mana atu a Ai ni achache.” ⁴ Kpwa hivyo atu kama elufu tahu aphiya, ela achendazoreswa ni atu a mudzi hinyo wa Ai. ⁵ Aiziraeli mirongo mihahu na sita aolagbwa ni atu a Ai. Achiazoresa kula kondze ya ryango ra mudzi hadi Shebarimu ambako Aiziraeli anji aolagbwa mavoromokoni. Nao Aiziraeli mioyo yao ichiinjira wuoga.

⁶ Joshuwa phamwenga na vilongozi a Iziraeli akpwanyula nguwo zao na achidzimwagira vumbi mwao vitswani achendadzibwaga chimabumabu mbere za sanduku ra chilagane ra Mwenyezi Mlungu na achisala hipho hadi dziloni. ⁷ Joshuwa achiamba, “Hai Bwana Mwenyezi Mlungu! Kpwa utu wani wavusa swiswi atuo muho Joridani, ili uhulavye kpwa Aamori ahuangamize? Si baha kala wahuricha ng’ambo ya muho Joridani!” ⁸ Ee! Mwenyezi Mlungu, hata simanya niambedze ichikala Aiziraeli akachimbira maadui gao! ⁹ Mana Akanani na atu osi asagalao tsi hino andasikira nao andahuvamia na dzina rehu rindaangamika kabisa duniani. Dze! Dzinaro kulu rindaphahadze nguma?”

¹⁰ Mwenyezi Mlungu achimuamba Joshuwa, “Unuka! Kpwa utu wani ukadziwaga chimabumabu?” ¹¹ Aiziraeli akahenda dambi, mana akavundza chilagane nrichoalagiza achilunge. Akahala bazi ya vitu nrivyovitenga kpwa ajili yangu. Akaviiya, kuchenga na akaviika phamwenga na vitu vyao. ¹² Kpwa hivyo Aiziraeli taandaturya maadui gao, andakala a kuchimbira maadui gao, kpwa sababu nyo enye akakala chitu cha kuangamizwa. Sindakala phamwenga namwi, hadi mndiphoangamiza vitu nrivyotenga kpwa ajili yangu kahi-kahi yenu. ¹³ Phahi unuka ukaatakase, aambire, ‘Dzitakaseni kpwa ajili ya muhondo, mana hivyo ndivyo aambavyo Mwenyezi Mlungu.’ Mana Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa Aiziraeli anaamba, ‘Kahi-kahi yenu, mwi Aiziraeli kuna vitu nrivyotenga. Tamundaturya maadui genu hadi mndiphousa kahi-kahi yenu vitu vyotengbwa kpwa ajili ya Mlungu.’ ¹⁴ Kpwa hivyo muhondo ligundzu mundakpwedza mbere zangu mbari bada ya mbari. Mbari ambayo Mwenyezi Mlungu andaitsambula indatsupa mbere, mryango bada ya mryango. Mryango ambao Mwenyezi Mlungu andautsambula undatsupa mbere, nyumba bada ya nyumba. Nyumba ambayo Mwenyezi Mlungu andaitsambula indatsupa mbere, mutu bada ya wanjina. ¹⁵ Naye mutu ndiyepatikana na vitu vyotengbwa kpwa ajili ya Mlungu andaochwa na moho phamwenga na chila chituche mana wavundza chilagane cha Mwenyezi Mlungu, naye wahendera dzambo iyi Iziraeli.”

*Akani anaolagbwa
kpwa kuhenda dambi*

¹⁶ Phahi Joshuwa warauka chiti achiareha phephi Aiziraeli osi, mbari bada ya mbari, nayo mbari ya Juda ichitsambulwa. ¹⁷ Ndipho mbari yosi ya Juda ichisenera phephi. Mryango bada ya mryango, nao mryango wa Zera uchitsambulwa. Mryango wosi wa Zera uchisenera phephi, nyumba bada ya nyumba na nyumba ya Zabudi ichitsambulwa. ¹⁸ Joshuwa achireha atu a Zabudi phephi, mutu bada ya mutu na Akani mwana wa Karimi, mwana wa Zabudi, mwana wa Zera wa mbari ya Juda achitsambulwa. ¹⁹ Hipho Joshuwa wamuamba Akani, “Mwanangu, mtogole Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa Aiziraeli na uniambire urigohenda, nawe usinifwitse.” ²⁰ Hipho Akani achimjibu Joshuwa achimuamba, “Kpweli námkoseru Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa Aiziraeli. Hiri ndiro rorihenda: ²¹ Nriphoona vwazi nono kula Shinari rokala kahi ya zewe, kama kilo mbiri za feza na mraba wa zahabu uriokala zaidi ya nusu kilo, náviaza na nchivihala, navyo návifwitsa dibwani ndani ya hema rangu na feza nchiyiika tsini ya vitu vyosi.”

²² Kpwa hivyo Joshuwa wahuma ahumwa achizola hiko hemani, achendaona vira vitu na zira feza tsiniye. ²³ Nao ariphoviphaha kula himo hemani avirehera Joshuwa phamwenga na atu osi a Iziraeli alafu achiviika photsi mbere za Mwenyezi Mlungu. ²⁴ Phahi Joshuwa phamwenga na Aiziraeli ariokala phamwenga naye, ahala Akani mwana wa Zera, feza, rira

vwazi, mraba wa zahabu, anae a chilume na achetu, ng'ombeze, pundae na mang'ondzige, hemare na vyosi arivyokala navyo hadi Dete ra Akori. ²⁵ Arip Hofika Joshuwa achimuamba Akani, waurehera tabu, naye Mwenyezi Mlungu andakurehera tabu ihi rero. Aiziraeli osi achimpiga mawe Akani na atue osi hadi achifwa na miri yao achiyiocha. ²⁶ Alafu achimuikira ndulu ya mawe ambago gachere phapho ta rero, nazo tsukizi za Mwenyezi Mlungu zichidigirika. Kpwa hivyo hata rero phatu hipho phanaihwa Dete ra Akori.*

8

Mudzi wa Ai unabanangbwa

¹ Alafu Mwenyezi Mlungu achimuamba Joshuwa, "Usivundzike moyo wala usikale muoga. Vivi hala jeshi rosi ra Iziraeli na uphiye ukavamie mudzi wa Ai, mana mfalume wa Ai nikamtiya mwako mikononi phamwenga na atue, mudziwe na yo tsiye. ² Mundaangamiza mudzi wa Ai na mfalumewe dza viratu murivyoangamiza mudzi wa Jeriko phamwenga na mfalumewe. Ela vyosi ndivyohala zewe na mifugo yao indakala mali yenu. Hinyo mudzi utengere atu ndinyo uuoteya kula uphande wa nyuma."

³ Kpwa hivyo Joshuwa na jeshi rosi aphiya Ai. Joshuwa achitsambula alume enye mkp-wotse elufu mirongo mihahu nao achiahuma usiku. ⁴ Achialagiza hivi, "Mwimwi mundaoteya

* **7:26** 7:26 Akori manage ni tabu.

hinyo mudzi kpwa nyuma, ela msikale kure na nyo mudzi, namwi mosi mkale tayari. ⁵ Mimi na atu osi ario phamwenga nami hundausengerera hinyo mudzi. Aho ndiphotuluka kondze ili kuhupiga kama vyohenda mwandzo, swiswi hundagaluka huchimbire. ⁶ Aho andaenderera kutuluka kondze ahulunge hadi akale kure na mudzi wao, mana andaona anauzoresa dza arivyohenda hipho mwandzo. Swiswi hundaaricha auzorese. ⁷ Hipho, mwimwi mundatuluka kula hiko ambako munaoteya muvemie hinyo mudzi mana Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu andautiya mudzi mwenu mikononi. ⁸ Wakati mkauhala zewe hinyo mudzi mundautiya moho kama Mwenyezi Mlungu arivyolagiza. Higo ndigo malagizo ambago mundagalunga.” ⁹ Phahi Joshuwa waahuma, nao achiphiya phatu phao phakpwendaoteya, kahi-kahi ya mudzi wa Betheli na Ai uphande wa mtswerero wa dzuwa wa nyo mudzi wa Ai, ela usiku uho Joshuwa walala kambini.

¹⁰ Siku ya phiriye Joshuwa walamuka chiti achikusanya Aiziraeli na achielekeya mudzi wa Ai, iye na vilongozi vya Aiziraeli akala mbere za atu osi. ¹¹ Anajeshi osi ariokala phamwenga na Joshuwa aphiya hadi phephi, tsolokero ra nyo mudzi, nao achichita kambu uphande wa vurini mwa nyo mudzi. Kahi-kahi yao na mudzi wa Ai kala phana dete. ¹² Hipho watsambula atu elufu tsano achiaika aotee uphande wa mtswerero wa dzuwa wa mudzi wa Ai, kahi-kahi ya mudzi wa Betheli na Ai. ¹³ Kpwa hivyo jeshi rosi

kala richikala rikapangbwa tayari kpwa viha. Diba kulu ra anajeshi raikpwa uphande wa vurini mwa hinyo mudzi, na hara aoteyadzi aikpwa uphande wa mtswerero wa dzuwa wa nyo Mudzi. Ela usiku uho Joshuwa walala pho deteni.

¹⁴ Mfalume wa mudzi wa Ai ariphoona higo, iye na atue osi ahenda wangbwi achituluka ligundzu kpwendakutana phatu pha kukutana phololana na Araba ili apigane na Aiziraeli. Ela kayamanya kukala kpwakala na chikosi cha kupweka nyuma ya nyo mudzi. ¹⁵ Phahi Joshuwa na Aiziraeli osi adzhenda kukala akashindwa, achichimbira uphande wa jangbwani. ¹⁶ Hiphohi, atu osi ariokala himo mudzini aihwa phamwenga ili alunge Aiziraeli. Kadiri arivyokala anamlunga Joshuwa achikala anazidi kusengera kure na nyo mudzi wa Ai. ¹⁷ Takuna hata mlume mmwenga yesala mudzi wa Ai ama Betheli wakati wa kuzoresa Aiziraeli, nao mudzi achiuricha laza.

¹⁸ Phahi Mwenyezi Mlungu achimuamba Joshuwa, “Golosa fumoro kuelekeza mudzi wa Ai, mana ndakuhenda uushinde.” Naye Joshuwa achigolosa fumo ririrokala mwakpwe mkpwononi kuelekeza nyo mudzi. ¹⁹ Joshuwa ariphogolosa mkpwonowe, jeshi rokala rinaoteya ratuluka upesi, azola achiinjira ndani ya mudzi wa Ai nao achiuhala na achihenda wangbwi wa kuutiya moho. ²⁰ Atu a Ai aripholola nyuma, mosi wa nyo mudzi kala ukafika mainguni. Nao taayakala na pha kuchimbirira mana Aiziraeli ambao kala akazor-

era jangbwani aagalukira na achiandza kuapiga. ²¹Joshuwa na Aiziraeli osi ariphoona jeshi rokala rinaoteya rikauhala zewe nyo mudzi na mosi unatuluka kula mo mudzini, aagalukira atu a Ai achiaolaga. ²²Hara Aiziraeli kala akavamia atuluka kula himo mudzini achiapiga kula nyuma, atu a Ai achikala akazangirwa ni Aiziraeli chila uphande, nao achiapiga achiaolaga na taphana hata mmwenga yesala wala kuchimbira. ²³Ela mfalume wa mudzi wa Ai watsukulwa (achikala achere moyo) mzima hadi kpwa Joshuwa.

²⁴Aiziraeli ariphomala kuolaga atu a Ai kpwa upanga hiko weruni ambako Aiziraeli kala akafika bada ya kuzolwa ni atu a Ai, auya Ai achendaolaga osi ambao kala akasala. ²⁵Atu osi a Ai aolagbwa siku hiyo, jumula yao kala ni atu elufu kumi na mbiri alume kpwa achetu. ²⁶Mana Joshuwa kauyizire mkpwonowe ambao kala ukagbwirira fumo kuelekeza mudzi wa Ai hadi ariphomala kuolaga atu osi a Ai. ²⁷Vitu ambavyo taviangamizirwe ni mifugo na vitu vyanjina ambavyo Aiziraeli ahala vichikala vyao kulengana na maneno ga Mwenyezi Mlungu arigomlagiza Joshuwa. ²⁸Hipho Joshuwa wauocha mudzi wa Ai achiuhenda ukale tsumbi ya mawe, na achiuhenda gandzo hadi rero. ²⁹Chisha achimsongola mfalume wa Ai dzulu ya muhi naye achimricha phapho hadi dziloni. Kuriphofika dziloni Joshuwa waamurisha atu achiutserieza nyo mwiri, achiubwaga ryango ra mudzi nao achiufwinika na ndulu ya mawe ambago gachere phapho hadi rero.

*Chilagane cha Mwenyezi Mlungu
chinaikpwa luphya*

³⁰ Chisha Joshuwa wadzenga phatu pha kulavira sadaka Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa Aiziraeli hiko mwango wa Ebali. ³¹ Wadzenga viratu Musa mtumishi wa Mwenyezi Mlungu arivyolagiza Aiziraeli, kama vyoandikpwa katika chitabu cha shariya za Musa, kuamba “Dzenga phatu pha kulavira sadaka kuhumira mawe ambago tagatsongerwe wala kugutwa na chuma.” Dzulu ya hipho phatu pha kulavira sadaka, amlavira sadaka ya kuochwa na sadaka ya amani. ³² Joshuwa waandika nakala ya shariya za Musa dzulu ya mawe higo mbere za Aiziraeli osi. ³³ Nao Aiziraeli osi, enyezi na ajeni phamwenga na vilongozi vyao, atumia na aamuli aima uphande huno na huno kulolana na sanduku ra chilagane mbere za Alawi ambao ni alavyadzi-sadaka ariokala akatsukula sanduku ra chilagane ra Mwenyezi Mlungu. Nusu yao aima mbere ya mwango Gerizimu na nusu yanjina achiima mbere ya mwango Ebali, dza viratu Musa, mtumishi wa Mwenyezi Mlungu arivyolagiza hipho mwandzo kuhusu kujaliwa kpwa Aiziraeli. ³⁴ Badaye Joshuwa wasoma maneno gosi ga shariya, baraka na lana kulengana na gosi goandikpwa kahi ya chitabu cha shariya. ³⁵ Taphana hata neno mwenga arirolagiza Musa ambaro Joshuwa karisomere mbere za Aiziraeli osi phamwenga na achetu, anache na ajeni osi

8:30 8:30 Kumbukumbu 27:2-8 **8:31** 8:31 Kutsama 20:25

8:33 8:33 Kumbukumbu 11:29; 27:11-14

ariosagala phamwenga nao.

9

Atu a Gibioni anachenga Aiziraeli

¹ Afalume osi ariokala mtswerero wa dzuwa wa muho Joridani asikira gokala gakahendeka. Aho kala ni afalume a Ahiti, Aamori, Akanani, Aperizi, Ahivi na Ajebusi. Anjina a afalume aho kala asagala kpwenye tsi za myango na za kugbwa na seemu za pwani ya Bahari Kulu kuelekeya Lebanoni. ² Afalume aho akusanyana phamwenga na nia mwenga ili kupigana viha na Joshuwa na Aiziraeli.

³ Ela atu a Gibioni ariphosikira vira Joshuwa arivyohenda midzi ya Jeriko na Ai, ⁴ akata shauri kuhumira ujanja achidzihenda ni ahumwa. A tayarisha vyakurya, achivitiya ndani ya magunia ga kare agapandiza dzulu ya punda ao, viriba vya uchi vyotsakala na kala vi tele viraka. ⁵ Piya avwala virahu vyoahuka na kushonwashonwa na mademu-demu ga nguwo. Vyakurya vyao kala vikakpwalala tsona vikagbwira koga. ⁶ Phahi amlunga Joshuwa hiko kambini Giligali achendamumba iye phamwenga na Aiziraeli, “Hukedza kula tsi ya kure sana; hunavoya muike chilagane cha amani naswi.” ⁷ Ela Aiziraeli achiajibu hara Ahivi, “Pengine munaishi phephi naswi, kpwa hivyo tauweza kuika chilagane namwi.” ⁸ Achimuamba Joshuwa, “Swiswi hu atumishio.” Naye Joshuwa achiauza, “Mwino mu ano ani na mlaphi?” ⁹ Nao achimjibu

achimuamba, “Swiswi atumishio hula tsi ya kure sana naswi hukedza kpwa sababu ya nguma za Mwenyezi Mlungu, Mlunguo. Mana hwasikira umaarufuwe na gosi arigoahenda hiko tsi ya Misiri, ¹⁰ na gosi arigoahendera afalume airi a Amori seemu ya mlairo wa dzuwa wa muho Joridani — Sihoni mfalume wa Heshiboni na Ogi mfalume wa Bashani ariyesagala hiko Ashitarothi. ¹¹ Kpwa hivyo vilongozi na atu a tsi yehu ahamba, ‘Halani vyakurya kpwa ajili ya charo, phiyani mkpwakutane nao muambire, “Swiswi hu atumishi enu, ikani chilagane naswi.” ’ ¹² Mikahe ihi kala i moho wakati huriphoandza charo, ela vivi ikakpwalala na kugbwira koga. ¹³ Na vivi viriba kala ni viphya wakati huriphoviodzaza uchi, ela lola ambavyo vikatsafutsika. Nguwo na virahu vyehu vikasira kpwa sababu ya charo chire.” ¹⁴ Phahi atu a Iziraeli atata vyakurya vyao ela taayamuza ushauri Mwenyezi Mlungu. ¹⁵ Phahi Joshuwa waika chilagane cha amani nao ili arichwe asagale, na vilongozi a Iziraeli akubaliana nao na achiaapira.

¹⁶ Siku tahu bada ya kuika chilagane na atu a Gibioni, Aiziraeli asikira kukala ni majirani anaoshi phephi nao. ¹⁷ Kpwa hivyo Aiziraeli aandza charo na bada ya siku tahu tu achikala akafikira midzi yao ambayo ni Gibioni, Kefira, Beerothi na Kiriathi-Jearimu. ¹⁸ Ela Aiziraeli taayashambuliya mana vilongozi a Iziraeli kala akaika mapatano kpwa kuaapira kpwa Mwenyezi Mlungu, Mlungu

wa Aiziraeli. Naro kundi rosi ra Aiziraeli richilalamika kuhusu garigohendwa ni vilongozi. ¹⁹ Hara vilongozi achiambira rira kundi, "Hwaapira kpwa Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa Aiziraeli kpwa hivyo tahuweza kuahenda rorosi iyi. ²⁰ Ela hundaahendera hivi: hundaaricha aishi, sedze Mlungu akahutsukirirwa kpwa sababu hukavundza mapatano hurigoapira." ²¹ Vilongozi achienderera kuamba, "Aricheni asagale ela andahuendzera kuni na kuhuhekera madzi kpwa kundi rosi." Kpwa hivyo hakikisho ra vilongozi richilungbwa.

²² Joshuwa waiha Agibioni achiauza achi-amba, "Kpwa utu wani mwahuchenga kukala mwala tsi ya kure mbavi munaishi phephi naswi? ²³ Vivi mkalaniwa na vivi tamundaricha kukala atumwa a kuendza kuni na kuheka madzi kpwa ajili ya nyumba ya Mlungu wangu." ²⁴ Nao achimjibu Joshuwa achimuamba, "Atumishio aambirwa ching'ang'a vira Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu arivyolagiza mtumishiwe Musa akaangamize mbere za Aiziraeli atu osi aishio tsi hino na kukuphani mwimwi ikale mali yenu. Kpwa hivyo hwamakira maisha gehu ndiyo mana hwahenda hivyo. ²⁵ Vivi hu mwako mikononi, henda kama uonavyo ni sawa kpwako." ²⁶ Hiri ndiro arirohendera, waaokola kula kpwa Aiziraeli nao taayaaolaga. ²⁷ Ela kuandzira siku iyo, Joshuwa waahenda aendzadzi a kuni na aheki a madzi kpwa kundi rosi ra Aiziraeli na kpwa phatu pha kulavira sadaka pha Mwenyezi Mlungu kokosi Mlungu ndikotsambula. Hivi ndivyo irivyo hadi rero.

10

Dzuwa rinaimiswa

¹ Mfalume Adoni-Sedeki wa Jerusalemu wasikira vira Joshuwa arivyoshinda mudzi wa Ai na arivyohuangamiza kabisa. Wasikira vira Joshuwa arivyohenda mudzi wa Ai na mfalumewe kama arivyohenda mudzi wa Jeriko na mfalumewe. Piya wasikira vira atu a Gibioni arivyoika mapatano na Aiziraeli nao achikala anaishi phamwenga nao. ² Habari hizi zamtiya wuoga iye na atue kpwa sababu mudzi wa Gibioni kala ni mudzi mkpwulu dza mmwengawapho wa midzi yokala na afalume tsona wakala ni mkpwulu kuriko Ai na alume osi a mudzi uho kala ni masujaa. ³ Phahi Adoni-Sedeki mfalume wa Jerusalemu wahuma ujumbe kpwa afalume Hohamu wa Heburoni, Piramu wa Jarimuthi, Jafia wa Lakishi na Debiri wa Egiloni, achiaambira, ⁴ “Ndzoni mniterye kushambuliya atu a Gibioni mana aika mapatano ga amani na Joshuwa na Aiziraeli.” ⁵ Hipho hara afalume atsano a Aamori — mfalume wa Jerusalemu, wa Heburoni, wa Jarimuthi, wa Lakishi na wa Egiloni aungana achiphiya na majeshi gao achendachita kambi na kuuzunguluka mudzi wa Gibioni achiushambuliya.

⁶ Atu a Gibioni achihuma ujumbe kpwa Joshuwa hiko kambini Giligali achimuamba, “Nakuvoya usihuriche swiswi atumishio, ndzo upesi wedze uhuterye na uhutivye, mana afalume osi a Aamori asagalao tsi ya myango akedza kuhushambuliya.” ⁷ Phahi Joshuwa

wauka Giligali phamwenga na jeshire rosi phamwenga na hara masujaa enye mkpwotse. ⁸ Mwenyezi Mlungu achimuamba Joshuwa, “Usiogophe, mana nkaatiya mwako mkpwononi. Taphana hata mmwenga ndiye kuturya.” ⁹ Phahi Joshuwa bada ya mwendo wa usiku kucha kula Giligali, waagbwira Aamori taadzangbwedzi-ikato. ¹⁰ Naye Mwenyezi Mlungu achiahenda akakame kpwa wuoga mbere za Aiziraeli ambao aolaga atu anji hiko Gibioni, achiazoresa kuelekeya njira ya Bethi-Horoni hadi Azeka na Makeda ambako piya aaolaga. ¹¹ Wakati ariphokala anachimbira Aiziraeli kutsupira njira ya kutserera kula Bethi-Horoni kuelekeya Azeka, Mwenyezi Mlungu waarehera mvula ya mawe makulu kula mlunguni gachiaolaga. Phahi hinyo arioolagbwa ni mvula ya mawe kala ni anji kuriko arioolagbwa ni Aiziraeli kpwa upanga.

¹² Siku iyo Mwenyezi Mlungu aripholavya Aamori kpwa Aiziraeli, Joshuwa wagomba na Mwenyezi Mlungu mbere za Aiziraeli achiamba, “Uwe dzuwa ima dzulu ya mudzi wa

Gibioni,
na uwe mwezi hiko Dete ra
Aijaloni.”

¹³ Naro dzuwa raima nao mwezi uchiima piya, hadi taifa richidziriphiza kpwa maadui gao. Maneno gaga gaandikpwa katika chitabu cha Jashari, dzuwa raima kahi-kahi ya mlungu kpwa muda wa siku ndzima, na richikaa kutswa. ¹⁴ Kabila ya siku iyo takuyakala na siku dza iyo na takundakala tsona na yanjina

dza iyo ambapho Mwenyezi Mlungu waphundza mwanadamu. Kpwa hakika Mwenyezi Mlungu wapigania Aiziraeli!

¹⁵ Chisha Joshuwa wauya kambini Giligali phamwenga na jeshi rosi ra Aiziraeli.

Afalume atsano anaolagbwa

¹⁶ Hara afalume atsano achimbira achendadzifwitsa pangoni hiko Makeda.

¹⁷ Joshuwa waambirwa kukala hara afalume atsano akaonewa akadzifwitsa pangoni hiko Makeda.

¹⁸ Joshuwa achiamba, “Pingilisani mawe makulu muzibe mlomo wa pango hiro na mawe makulu, chisha phaikpwe atu arinde.

¹⁹ Ela mwimwi musisale kuko ela endererani kuendza maadui genu, ashambuliyeni kula uphande wa nyuma na msiariche akainjira mwao midzini, mana Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu akaatiya mwenu mikononi.”

²⁰ Joshuwa na Aiziraeli aapiga na kuaolaga anji sana, na hara achache ariotiya azorera midzi yao yenye ngome,

²¹ Ndipho Aiziraeli osi achiuya kpwa Joshuwa hiko kambini Makeda na taphana yeyesi yejeza kugomba rorosi chinyume cha Aiziraeli.

²² Tsona Joshuwa achiamba, “Kafwenuleni nyo mlomo wa ro pango, munirehere hara afalume atsano.”

²³ Nyo atu ahenda hivyo, achiareha hinyo afalume atsano kula mura pangoni. Mfalume wa Jerusalemu, wa Heburoni, wa Jarimuthi, wa Lakishi na wa Egiloni.

²⁴ Hara afalume ariphorehwa kpwa Joshuwa, iye wala-giza alume osi a Aiziraeli naye achiambira

vilongozi a jeshi ariokala akaphiya nao, “Nd-zoni phephi muavyoge singo hinya afalume.” Hipo akpwedza phephi achiavyoga singo zao. ²⁵ Naye Joshuwa achiaambira, “Msiogophe wala kuvundzika mioyo, dinani chilume na mkale hodari mana hivyo ndivyo Mwenyezi Mlungu ndivyogahenda maadui genu gosi mndigopigana nago.” ²⁶ Badaye Joshuwa waolaga hara afalume atsano ndipho achiadunga dzulu za mihi mitsano na achiaricha phapho hadi dziloni. ²⁷ Dzuwa ririphotswa Joshuwa walagiza miri yao itserezwe na ikatsuphiwe pango rirokala akadzifwitsa. Achipanga mawe makulu pho mlomoni pha ro pango nago gachere phapho hata rero.

²⁸ Siku Joshuwa ariphoteka mudzi wa Makeda, waolaga mfalumewe na atu osi bila kusaza hata mmwenga. Mfalume wa Makeda wahenderwa kama vyohenderwa mfalume wa Jeriko.

²⁹ Kula Makeda, Joshuwa phamwenga na Aiziraeli osi aphiya Libuna achendapigana nao. ³⁰ Mwenyezi Mlungu achiulavya nyo mudzi na mfalumewe mikononi mwa Aiziraeli, naye achiuangamiza kpwa upanga phamwenga na chila mutu ariyekalamo, taphana hata mutu mmwenga yesazwa. Naye mfalumewe wahenderwa kama mfalume wa Jeriko.

³¹ Chisha kula Libuna, Joshuwa phamwenga na Aiziraeli osi aphiya Lakishi achendauzangira na achiushambuliya. ³² Mwenyezi Mlungu achiulavya mudzi wa Lakishi mikononi mwa Iziraeli, nao siku ya phiri achiuteka na achiolaga atu

osi ariokala mo mudzini, dza viratu arivyokala akauhenda mudzi wa Libuna.

³³ Hipho mfalume Horamu wa Gezeri wakp-wedzaterya atu a Lakishi ela iye achiolagbwa phamwenga na jeshire ni Joshuwa, wala taphana yesala.

³⁴ Kula Lakishi, Joshuwa phamwenga na Aiziraeli osi aphiya mudzi wa Egiloni achen-dauzangira na achiushambuliya ³⁵ nao achiuteka siku iyo-iyo, achiushambuliya kpwa upanga, naye waolaga chila mutu yekala mo mudzini dza arivyohenda mudzi wa Lakishi.

³⁶ Chisha Joshuwa phamwenga na Aiziraeli osi auka Egiloni achiphiya mudzi wa Heburoni achendaushambuliya, ³⁷ auteka nyo mudzi, achiushambuliya kpwa upanga phamwenga na mfalumewe na vidzidzivye na achiangamiza chila mutu bila kusaza hata mmwenga, dza viratu arivyohendera mudzi wa Egiloni.

³⁸ Tsona Joshuwa phamwenga na Aiziraeli osi agaluka na achishambuliya Debiri. ³⁹ Achiuteka nyo mudzi, mfalumewe na vidzidzivye na kuaolaga osi ariokalamo bila kusaza hata mutu mmwenga. Dza viratu arivyohenda Heburoni, na mudzi wa Libuna phamwenga na mfalumewe, mudzi wa Debiri na mfalumewe wauhendera dza vivyo.

⁴⁰ Phahi Joshuwa wateka tsi zosi arizoshinda, afalume a seemu za myangoni, seemu za Negebu, seemu za kugbwa na seemu za mavoromoko phamwenga na afalume aho naye waangamiza bila kusaza hata mmwenga ariyekala anaphuma kama Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa Aiziraeli

arivyolagiza. ⁴¹ Joshuwa waashinda kula Kadeshi-Barinea hadi Gaza na tsi ya Gosheni kufikira Gibioni. ⁴² Joshuwa washinda afalume osi na tsi zao charo chimwenga kpwa sababu Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa Iziraeli waapigania. ⁴³ Ndipho Joshuwa phamwenga na Aiziraeli osi achiuya kambini Giligali.

11

Afalume kula Vurini anashindwa

¹ Mfalume Jabini wa mudzi wa Hazori ariphosikira kuhusu ushindi wa Joshuwa, waphirika ujumbe kpwa mfalume Jobabu wa Madoni, mfalume wa Shimuroni, mfalume wa Akishafu, ² na kpwa afalume ariosala tsi ya myango uphande wa vurini, uphande wa Araba vurini mwa Kinerethi, uphande wa vidzango vya mtswerero wa dzuwa na seemu za dzulu za Nafothi-Dori uphande wa mtswerero wa dzuwa. ³ Piya waphirika ujumbe kpwa Akanani ario seemu ya mlairo wa dzuwa na seemu ya mtswerero wa dzuwa, kpwa Aamori, kpwa Ahiti, Aperizi na kpwa Ajobusi ariosagala tsi ya myango na kpwa Ahivi ariosagala tsini ya mwango Herimoni kpwenye tsi ya Mizipa. ⁴ Nao achituluka na majeshi gao gosi. Ao kala ni anji dza mtsanga wa pwani na atuluka na farasi anji na magari manji ga kuvwehwa ni farasi. ⁵ Afalume hinya osi aungana na achendachita kambi phamwenga seemu ya visima vya madzi ga Meromu ili apigane na Aiziraeli.

⁶ Naye Mwenyezi Mlungu achimuamba Joshuwa, “Usiogophe mana muhondo muda dza uhu nindaangamiza kpwa kuatiya mikononi mwa Aiziraeli, namwi mundaakata kano za maguluni za nyo farasi aho na kutiya moho magari gao ga kuvwehwa ni farasi.” ⁷ Phahi Joshuwa na jeshire rosi aphiya gafula hiko visima vya Meromu nao achiashambuliya. ⁸ Naye Mwenyezi Mlungu achiatiya mikononi mwa Aiziraeli, ambao aapiga na kuazoresa hadi mudzi mkpwulu wa Sidoni na Misirefothi-Maimu, hadi uphande wa mlairo wa dzuwa kufikira Dete ra Mizipa. Aiziraeli aapiga hadi achiaolaga osi bila kusaza hata mutu mmwenga. ⁹ Joshuwa waakata kano za magulu ga nyo farasi na magari gao ga kuvwehwa ni farasi achigatiya moho kama Mwenyezi Mlungu arivyolagiza.

¹⁰ Wakati hinyo Joshuwa wagalukira mudzi wa Hazori achiushambuliya na mfulumewe achimuolaga kpwa upanga na mudzi achiuhala zewe, mana Hazori kala ndio mudzi mkpwulu kahi za falume hizo zosi. ¹¹ Nao achiaolaga kpwa upanga osi ariokala himo bila kusaza hata mmwenga ariyekala anaphuma, nao mudzi wa Hazori achiutiya moho. ¹² Joshuwa piya waocha midzi hira yanjina yosi na kuolaga afalumee kama Musa mtumishi wa Mwenyezi Mlungu arivyolagiza. ¹³ Ela Aiziraeli taayaocha midzi yodzengbwa dzulu ya midzi yokala ikavundzwa isiphokala Hazori, mudzi ambao Joshuwa wauocha. ¹⁴ Aiziraeli ahala zewe vitu vyosi na mifugo ya midzi ihi, ela atu osi aolagbwa na upanga bila kusaza hata

mmwenga yekala anaphuma. ¹⁵ Malagizo gaga gahewa Musa mtumishi wa Mwenyezi Mlungu, naye Musa achimlagizira Joshuwa ambaye wagatimiza. Joshuwa wahenda chila dzambo ambaro Mwenyezi Mlungu wamlagiza Musa.

Seemu yohalwa ni Joshuwa

¹⁶ Phahi Joshuwa wahala zewe tsi ndzima: seemu za myangoni, seemu yosi ya Negebu, seemu yosi ya Gosheni, seemu za kugbwa, Araba, na tsi ya myango ya Iziraeli na seemuye ya kugbwa, ¹⁷ kula mwango wa Halaki, uambukao kuphiya Seiri hadi Baali-Gadi iriyo Dete ra Lebanoni tsini ya mwango Herimoni. Wateka afalume osi nao achiaolaga. ¹⁸ Viha vya Joshuwa na afalume hinya osi vyahala muda mure. ¹⁹ Takuna mudzi urioika mapatano ga amani na Iziraeli isiphokala Gibioni ambamo mwaishi Ahivi. Midzi yanjina yosi yatekpwa vihani. ²⁰ Yakala ni alondago Mwenyezi Mlungu kuapha mioyo mifu ili edze apigane na Aiziraeli kpwa aphahe kuangamiza bila kuonerwa mbazi. Gaga wagahenda kama Mwenyezi Mlungu arivyomlagiza Musa.

²¹ Wakati hinyo, Joshuwa waphiya kpwen-daangamiza Aanaki na midzi yao iriyokala tsi ya mwangoni, Heburoni, Debiri, Anabu na kula tsi yosi ya Juda, tsi ya mwangoni ya Iziraeli.

²² Takuna mutu wa kabila ra Anaki ambaye wasala kpwenye tsi ya Aiziraeli. Asala achache tu kpwenye midzi ya Gaza, Gathi na Ashidodi.

²³ Phahi Joshuwa wahala zewe tsi yosi kulengana

na viratu Mwenyezi Mlungu arivyogomba na Musa. Naye Joshuwa achiaganyira kama urisi kpwa Iziraeli kulengana na mbari zao. Chisha tsi ndzima ichihurira, ichikala bila viha.

12

Afalume arioturywa ni Musa

¹ Hano ndio afalume a tsi ambazo Aiziraeli aaturya na tsi zao achizihala zichikala zao. Tsi hizo zakala mlairo wa dzuwa wa muho Joridani, kula Dete ra Arinoni hadi mwango Herimoni na tsi yosi ya uphande wa mlairo wa dzuwa wa Araba. ² Mfalume Sihoni wa Aamori, ariyeishi Heshiboni na kutawala kula Aroeri, mudzi uriokala kanda-kanda ya Dete ra Arinoni, kula kahi-kahi ya hiro dete hadi muho Jaboki urio muphakani na Aamoni, yani nusu ya tsi ya Giliadi. ³ Piya watawala seemu ya mlairo wa dzuwa wa Araba kula bahari ya Kinerethi hadi bahari ya Araba (Bahari ya Munyu), hadi Bethi-Jeshimothi, chisha seemu ya mwakani ya mavoromoko ga Pisiga. ⁴ Wanjina ni mfalume Ogi, mmwenga wa Arafa ariosala ambaye watawala Bashani na achisagala Ashitarothi na Edirei. ⁵ Ufalumewe waandzira mwango wa Herimoni, Saleka na Bashani yosi hadi mphaka wa atu a Geshuri na Maaka na nusu ya Giliadi hadi muphakani mwa tsi ya mfalume Sihoni wa Heshiboni. ⁶ Musa mtumishi wa Mwenyezi Mlungu na Aiziraeli aashinda viha. Naye Musa mtumishi

wa Mwenyezi Mlungu, tsi iyo achiipha mbari za Rubini, Gadi na nusu ya mbari ya Manase ili ikale mali yao.

Afalume arioturywa ni Joshuwa

⁷ Hinya ni afalume ambao Joshuwa na Aiziraeli aaturya uphande wa mtswerero wa dzuwa wa muho Joridani. Afalume aha kala achis-agala kula Baali-Gadi Dete ra Lebanoni hadi mwango Halaki, unaoambuka kuphiya Seiri, (naye Joshuwa achiganyira mbari za Iziraeli ili ikale mali yao. ⁸ Seemu za tsi za myango, vidzango vya uphande wa mtswerero wa dzuwa, Araba, mavoromoko ga mwango, jangbwa na Negebu, yani tsi yokala inasagala Ahiti, Aamori, Akanani, Aperizi, Ahivi na Ajobusi) ⁹ Hinya ndio afalume arioshindwa ni Joshuwa na atu a Iziraeli: Mfalume wa Jeriko, mfalume wa Ai (tsi yokala phephi na Betheli) ¹⁰ mfalume wa Jerusalemu, mfalume wa Heburoni, ¹¹ mfalume wa Jarimuthi, mfalume wa Lakishi, ¹² mfalume wa Egiloni, mfalume wa Gezeri, ¹³ mfalume wa Debiri, mfalume wa Gederi, ¹⁴ mfalume wa Horima, mfalume wa Aradi, ¹⁵ mfalume wa Libuna, mfalume wa Adulamu ¹⁶ mfalume wa Makeda, mfalume wa Betheli, ¹⁷ mfalume wa Tapua, mfalume wa Heferi, ¹⁸ mfalume wa Afeki, mfalume wa Lasharoni, ¹⁹ mfalume wa Madoni, mfalume wa Hazori, ²⁰ mfalume wa Shimuroni-Meroni, mfalume wa Akishafu, ²¹ mfalume wa Taanaki, mfalume wa Megido, ²² mfalume wa Kedeshi, mfalume wa Jokineamu hiko Karimeli, ²³ mfalume wa Dori (hiko

Nafothi-Dori), mfalume wa Goyimu hiko Giligali, ²⁴ mfalume wa Tirisa. Afalume osi kala ni mirongo mihahu na mmwenga.

13

Tsi yokala taidzangbwetekpwa

¹ Joshuwa ariphokala mtumia sana, Mwenyezi Mlungu wamuamba, “Uwe ukakala mtumia sana na kuchere na seemu kulu sana ambayo bado taidzangbwetekpwa ikale yenu. ² Seemu hizo ni: tsi yosi ya Afilisti na tsi yosi ya Ageshuri ³ yani seemu imanyikanayo kama ya Akanani, kuandzira chidzuhu cha Shihori chiricho mphaka wa Misiri hadi seemu za Ekironi iriyo uphande wa vurini. Maeneo gosi ga atawala atsano a Afilisti: Gaza, Ashidodi, Ashikeloni, Gathi na Ekironi phamwenga na eneo ra Aavi, ⁴ kpwa uphande wa mwakani. Vivyo hivyo tsi yosi ya Akanani ni kuandzira Ara iriyo tsi ya Asidoni kpwenderera hadi Afeki kuriko na mphaka wa Aamori, ⁵ vivyo hivyo eneo ra Gebali na Lebanoni iriyo mlairo wa dzuwa wa seemu ya Baali-Gadi tsini ya mwango Herimoni hadi phatu pha kumenyera Hamathi, ⁶ piya seemu za myango iriyo kahi-kahi ya Lebanoni na Misirefothi-Maimu ambayo enyezie ni Asidoni. Kadiri Aiziraeli ndivyoenderera kpwenye tsi hizo, mimi mwenye nindagazola mataifa higo mbere zenu. Nawe undaganyira Aiziraeli seemu hizo dza vyo nrivyokulagiza. ⁷ Kpwa hivyo undaganya tsi hizo kpwa Aiziraeli,

zikale urisi wa hizo mbari tisiya na nusu ya mbari ya Manase.”

*Kuganywa kpwa tsi
ya mlairo wa dzuwa wa Joridani*

⁸ Mbari za Rubini, Gadi na nusu yanjina ya mbari ya Manase kala zikahewa tsi iriyo mlairo wa dzuwa wa muho Joridani ikale urisi wao dza vyo Musa mtumishi wa Mwenyezi Mlungu arivyoaganyira. ⁹ Seemu yao yaandzira Aroeri kanda-kanda ya Dete ra Arinoni na mudzi hura uriokala kahi-kahi ya dete, tsi yosi ya kugbwa hangu Medeba hadi Diboni. ¹⁰ Chisha mphaka waenderera kula midzi yosi ya mfalume Sihoni wa Aamori, yetawala hiko Heshiboni hadi mphaka na Aamoni, ¹¹ phamwenga na tsi za Giliadi, seemu za Agheshuri na Amaaka, mwango wa Herimoni na tsi yosi ya Bashani hadi Saleka. ¹² Piya na ufalume wosi wa Ogi mmwenga wa Arafa ariosala, ambaye watawala hiko Ashitarothi na Edirei ko Bashani. Musa kala akaashinda Arafa osi na kuazola, ¹³ isiphokala Agheshuri na Amaaka ambao tayazolwa ela anaishi na Aiziraeli hadi rero.

¹⁴ Musa kayaapha mbari ya Alawi seemu yoyosi ikale urisi wao, ela seemu za sadaka zolaviwa kpwa Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa Iziraeli za kuochwa na moho ndiro rokala fungu rao kama arivyolagiza Musa.

Seemu yohewa mbari ya Rubini

¹⁵ Seemu za tsi ambayo Musa waapha atu a mbari ya Rubini kulengana na miryango yao, ¹⁶ yaandzira Aroeri kanda-kanda ya Dete ra Arinoni na mudzi uriokala kahi-kahi ya dete hiro phamwenga na tsi yosi ya kugbwa ya Medeba. ¹⁷ Seemu iyo yatsanganya Heshiboni na midziye yosi yokala seemu za kugbwa: yani Diboni, Bamothi-Baali, Bethi-Baali-Meoni, ¹⁸ Jahaza, Kedemothi, Mefaathi, ¹⁹ Kiriathaimu, Sibuma, Serethi-Shahari dzulu ya mwango pho deteni, ²⁰ Bethi-Peori, mavoromoko ga mwango Pisiga, Bethi-Jeshimothi ²¹ na midzi yosi ya kugbwa, tsi yosi ya mfalume Sihoni wa Aamori ambaye watawala hiko Heshiboni; Musa kala akamshinda Sihoni phamwenga na vilongozi a Midiani, Evi, Rekemu, Suri, Huri na Reba, ambao atawala tsi kpwa niaba ya mfalume Sihoni. ²² Balaamu mtabiri, mwana wa Beori ambaye waolagbwa ni Aiziraeli wakala mmwenga wao. ²³ Muho wa Joridani kala ndio mphaka wa mbari ya Rubini uphande wa mtswerero wa dzuwa. Midzi na vidzidzivye chivyohadzwa ni seemu zohewa atu a miryango ya Rubini.

Seemu yohewa mbari ya Gadi

²⁴ Seemu za tsi ambazo Musa waapha atu a mbari ya Gadi kulengana na miryango yao ²⁵ yakala Jazeri, midzi yosi ya Giliadi na nusu ya tsi ya Aamoni hadi Aroeri iriyo mlairo wa dzuwa wa Raba, ²⁶ vivyo hivyo kuandzira Heshiboni hadi Ramathi-Mizipa, Betonimu, na kula Mahanaimu hadi seemu ya Debiri. ²⁷ Tsi yao

yatsanganya midzi ya deteni, ambayo ni Bethi-Haramu, Bethi-Nimura, Sukothi na Zafoni na tsi yosi yokala ya mfalume Sihoni wa Heshiboni; eneo hiro rakala uphande wa mlauro wa dzuwa wa muho Joridani na kuphakana na bahari ya Kinerethi kpwa uphande wa mwakani. ²⁸ Midzi hino na vidzidzivye ndiyo yokala urisi wa mbari ya Gadi na miryango yao.

*Seemu yohewa
nusu ya mbari ya Manase*

²⁹ Chisha Musa kala akaapha urisi nusu ya mbari ya Manase kulengana na miryango yao.

³⁰ Seemu yao ya tsi yohewa yaandzira Mahanaimu ichitsanganya tsi yosi yokala utawala wa mfalume Ogi yekala Bashani, phamwenga na midzi mirongo sita ya Jairi, ³¹ nusu ya Giliadi, Ashitarothi, Edirei, yokala tsini ya utawala wa mfalume Ogi wa Bashani; eneo riri rahewa nusu ya chivyazi cha Makiri mwana wa Manase, kulengana na miryango yao.

³² Uhu ndio urisi wa seemu mbali-mbali ambazo Musa waaganyira. Seemu zokala mlauro wa dzuwa wa mudzi wa Jeriko na muho Joridani, ariphokala tsi ya kugbwa ya Moabu. ³³ Ela mbari ya Lawi taayahewa seemu ya tsi ni Musa, mana kala akaambira kukala Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa Iziraeli ndiye urisi wao.*

13:33 13:33 Isabu 18:20; Kumbukumbu 18:2 * **13:33** 13:33 Manaye ni kukala andaphaha mtalo wao katika sadaka zinazolaviwa kpwa Mwenyezi Mlungu.

14

Tsi ya mtswerero wa dzuwa wa Joridani inaganywa

¹ Hizi ndizo seemu za tsi ya Kanani ambazo Aiziraeli aganyirwa ni mlavyadzi-sadaka Eliazari, Joshuwa mwana wa Nuni na vilongozi a miryango ya mbari za Iziraeli ili zikale urisi wao. ² Seemu hizo aziganyirwa kpwa kupiga kura kama Mwenyezi Mlungu arivyolagiza Musa kpwa mbari tisiya na nusu. ³ Mana Musa kala akaapha kare mbari mbiri na nusu kama urisi seemu ya ng'ambo ya muho Joridani, ela Alawi taayahewa seemu ya kurisi kahi-kahi yao. ⁴ Yakala hivyo mana atu a mbari ya Yusufu akala mbari mbiri, Manase na Efuraimu, na taphana seemu yohewa Alawi katika yo tsi ela ahewa midzi ya kuishi na seemu za kurisira mifugo yao. ⁵ Aiziraeli aganya yo tsi kama Mwenyezi Mlungu arivyolagiza Musa.

Heburoni inahewa Kalebu

⁶ Phahi atu a mbari ya Juda amlunga Joshuwa hiko mudzi wa Giligali, naye Kalebu mwana wa Jefune, yekala Mkenizi achimuamba, "Uwe unamanya vira Mwenyezi Mlungu arivyomuamba Musa mutu wa Mlungu hiko Kadeshi-Barinea kuhusu mimi na uwe. ⁷ Wakati Musa mtumishi wa Mwenyezi Mlungu ariphonihuma kula Kadeshi-Barinea kpwendapeleleza yo tsi, nakala na miaka mirongo mine, nami nchimrehera

14:2 14:2 Isabu 26:52-56; 34:13 **14:3** 14:3 Isabu 32:33; 34:14-15; Kumbukumbu 3:12-17 **14:6** 14:6 Isabu 14:30 **14:7** 14:7 Isabu 13:1-30

habari za kuaminika. ⁸ Ela ayangu nriophiya nao kupeleleza atiya atu wuoga, ela mino nalunga malagizo ga Mwenyezi Mlungu, Mlungu wangu moyo kutsuka. ⁹ Naye Musa waapa siku iyo achiamba, 'Kpwa hakika tsi iyo ambayo nyayo ozo zikavyoga indakala urisio phamwenga na anao hata kare na kare, kpwa sababu ukalunga Mwenyezi Mlungu moyo kutsuka.' ¹⁰ Haya lola! Ni muda wa miaka mirongo mine na mitsano hangu Mwenyezi Mlungu amuambire Musa neno hiri, wakati Aiziraeli achere zunguluka hiko jangbwani. Hangu wakati hinyo hadi rero Mwenyezi Mlungu akaniika moyo, vivi nina umuri wa miaka mirongo minane na mitsano. ¹¹ Hangu wakati uho hadi rero nchere na mkpwotse dza yo siku ambayo Musa wanihuma. Hata vivi nina mkpwotse wa kuweza kupigana viha au kuhenda kazi yanjina yoyosi. ¹² Phahi navoya uniphe tsi hino ya myango ambayo Mwenyezi Mlungu waniahidi siku hiyo. We mwenye wasikira kukala Aanaki achere sagala mumo ngomeni, ela nkuhenda Mwenyezi Mlungu akanipha uwezo wa kuazola kama arivyogomba."

¹³ Hipho Joshuwa wam'bariki Kalebuni mwana wa Jefune, achimupha seemu ya Heburoni ikale urisiwe. ¹⁴ Kpwa hivyo mudzi wa Heburoni ni seemu ya nyumba ya Kalebuni mwana wa Jefune Mkenizi hadi rero, kpwa kukala Kalebuni wamkuluphira Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa Iziraeli moyo kutsuka. ¹⁵ Dzina ra mwandzo ra mudzi wa Heburoni kala ni Kiriathi-Ariba. Ariba

wakala mutu maarufu kahi ya Aanaki osi. Nayotsi ndzima ichikala bila viha.

15

Tsi yoganyirwa mbari ya Juda

¹ Seemu ya tsi yohewa atu a mbari ya Juda kulengana na miryango yao kpwa kupigirwa kura yaenea uphande wa mwakani kuphakana na tsi ya Edomu, hadi jangbwa ra Sini ririro mwakani zaidi. ² Na mphaka wao kpwa uphande wa mwakani unaandzira mkpwono wa Bahari ya Munyu, ulolao mwakani, ³ unaenderera mwakani hadi muunuko wa mwango Akirabimu, uchitsupira kanda ya jangbwa ra Sini na mwakani mwa mudzi wa Kadeshi-Barinea, uchitsupira mudzi wa Hezironi hadi mudzi wa Adari tsona uchigaluka kuelekeya mudzi wa Karika. ⁴ Kula hipho mphaka watsupira mudzi wa Asimoni nao uchilunga chidzuhu cha Misiri hadi kufikira baharini. Hinyu ndio mphaka wa uphande wa mwakani mwa Juda. ⁵ Na mphaka wa uphande wa mlairo wa dzuwa ni Bahari ya Munyu hadi phara muho Joridani unaphoinjirira baharini. Na mphaka wa vurini waandzira pho mkpwono wa Bahari ya Munyu ambapho muho Joridani unainjira baharini. ⁶ Mphaka uho uchitsupira Bethi-Hogila na uchienderera kuelekeya vurini mwa Bethi-Araba hadi kuriko na dziwe ra Bohani mwana wa Rubini. ⁷ Kula hipho mphaka watsupira Dete ra Akori hadi Debiri, uchigaluka uphande wa vurini kuelekeya Giligali, mudzi urio ng'ambo ya Adumimu mwakani mwa ro

dete. Kula hipho mphaka waenderera hadi visima vya Eni-Shemeshi na kpwenderera hadi Eni-Rogeli. ⁸ Chisha mphaka uho watsupira phephi na Dete ra mwana wa Hinomu, kpwa uphande wa mwakani mwa mudzi wa Ajebusi — yani Jerusalemu kuelekeya chirere cha mwango urio mtswerero wa dzuwa wa Dete ra mwana wa Hinomu na kufikira mwisho wa Dete ra Arafa uphande wa vurini. ⁹ Kula hipho chirere cha mwango mphaka waenderera hadi pula za madzi za Nefitoa, na kula phapho mphaka wafika midzi ya mwango Efuroni, chisha mphaka uchibeta kuelekeya Baala (Kiriathi-Jearimu). ¹⁰ Nao mphaka uchitsupa kula Baala, mudzi urio mtswerero wa dzuwa hadi mwango wa Seiri, na uchitsupa na uphande wa mwango Jearimu yani Kesaloni uphande wa vurini nao uchiphakpwa kuelekeya Kesaloni chisha uchitserera Bethi-Shemeshi na kuelekeya Timuna. ¹¹ Chisha uchielekeya uphande wa vurini mwa Ekironi uchizunguluka kuelekeya Shikeroni ambako watsupa phephi na mwango Baala hadi Jabineeli nao uchisirira Bahari Kulu. ¹² Mphaka wa uphande wa mtswerero wa dzuwa wakata Bahari Kulu. Hivi ndivyo vyokala miphaka ya seemu yohewa atu a mbari ya Juda kulengana na miryango yao.

*Kalebu anahala tsi ya Heburoni
na Debiri*

¹³ Kulengana na malagizo ga Mwenyezi Mlungu kpwa Joshuwa, wamupha Kalebu

mwana wa Jefune seemu kahi ya seemu yohewa mbari ya Juda. Wamupha Kiriathi-Ariba yani Heburoni (Ariba wakala baba wa Anaki). ¹⁴ Naye Kalebu wazizola mbari za anangbwa ahahu a Anaki, yani ya Sheshai, ya Ahimani na ya Talimai. ¹⁵ Kula Heburoni waphiya kpwendashambuliya atu a mudzi wa Debiri, mudzi ambao hipho mwandzo kala uchiihwa Kiriathi-Seferi. ¹⁶ Naye Kalebu achiamba, “Mutu yeyesi ndiye shambuliya mudzi wa Kiriathi-Seferi na achiushinda ndamlóza mwanangu wa chichetu Akisa.” ¹⁷ Phahi Othinieli, mwana wa nduguye Kalebu, yehwa Kenazi waushinda nyo mudzi, naye Kalebu achimlóza mwanawe Akisa. ¹⁸ Phahi ye Akisa ariphofika kpwa Othinieli, wamvoya ruhusa mlumewe akavoye munda ise. Phahi Akisa waphiya na ariphokala anatserera kula kpwa pundawe, Kalebu wamuuza mwanawe, “Unalonda nikuhendereni?” ¹⁹ Akisa achimjibu achimuamba, “Nakuvoya uniphe zawadi kpwa sababu wanipha munda hiko Negebu, piya nipha vidzuho vya madzi.” Kpwa hivyo Kalebu achimupha vidzuho vya madzi vya uphande wa dzulu na vya uphande wa tsini.

Midzi yohewa atu a mbari ya Juda

²⁰ Hinyu ndio urisi wa mbari ya atu a Juda kulengana na miryango yao. ²¹ Midzi yokala uphande wa mwakani kabisa mwa tsi ya mbari ya Juda kuelekeya mphaka wa Edomu yakala ni Kabuseeli, Ederi, Jaguri, ²² Kina, Dimona, Adada, ²³ Kedeshi, Hazori, Ithinani, ²⁴ Zifu,

Telemu, Bealothi, ²⁵ Hazori-Hadata, Keriothi-Hezironi (Yani Hazori), ²⁶ Amamu, Shema, Molada, ²⁷ Hasari-Gada, Heshimoni, Bethi-Peleti, ²⁸ Hazari-Shuali, Beeri-Sheba, Biziothia, ²⁹ Baala, Iyimu, Ezemu, ³⁰ Elitoladi, Kesili, Horima, ³¹ Zikilagi, Madimana, Sanisana, ³² Lebaothi, Shilihimu, Aini na Rimoni. Jumula ya midzi, ni mirongo miiri na tisiya phamwenga na vidzidzivye. ³³ Midzi yokala seemu za kugbwa ni: Eshitaoli, Zora, Ashina, ³⁴ Zanoa, Eni-Ganimu, Tapua, Enamu, ³⁵ Jarimuthi, Adulamu, Soko, Azeka, ³⁶ Shaaraimu, Adithaimu, Gedera, Gederothaimu. Jumula ni midzi kumi na mine phamwenga na vidzidzivye. ³⁷ Zenani, Hadasha, Migidali-Gadi, ³⁸ Dilani, Mizipa, Jokitheeli, ³⁹ Lakishi, Bosikathi, Egiloni, ⁴⁰ Kaboni, Lahimasi, Kitilishi, ⁴¹ Gederothi, Bethi-Dagoni, Naama na Makeda. Jumula ni midzi kumi na sita phamwenga na vidzidzivye. ⁴² Libuna, Etheri, Ashani, ⁴³ Ifita, Ashina, Nezibu, ⁴⁴ Keila, Akizibu, na Maresha. Jumula ni midzi tisiya phamwenga na vidzidzivye. ⁴⁵ Vivyo hivyo wahewa Ekironi, phamwenga na midzi na vidzidzivye. ⁴⁶ Kula Ekironi hadi baharini phamwenga na midzi yokala phephi na Ashidodi phamwenga na vidzidzivye. ⁴⁷ Achihewa Ashidodi, midzi na vidzidzivye; Gaza, midzi na vidzidzivye hadi chidzuhu cha Misiri hadi pwani ya Bahari Kulu. ⁴⁸ Midzi yokala seemu za myangoni ni Shamiri, Jatiri, Soko, ⁴⁹ Dana, Kiriathi-Sana (yani Debiri), ⁵⁰ Anabu, Eshitemo, Animu, ⁵¹ Gosheni, Holoni na Gilo. Jumula ni midzi kumi na mmwenga phamwenga na

vidzidzivye. ⁵² Ahewa Arabu, Duma, Eshani, ⁵³ Janimu, Bethi-Tapuwa, Afeka, ⁵⁴ Humuta, Kiriathi-Ariba (yani Heburoni) na Ziori. Jumula ni midzi tisiya na vidzidzivye. ⁵⁵ Piya ahewa midzi ya Maoni, Karimeli, Zifu, Juta, ⁵⁶ Jeziriili, Jokideamu, Zanoa, ⁵⁷ Kaini, Gibeya, na Timuna. Jumula ni midzi kumi na vidzidzivye. ⁵⁸ Haluli, Bethi-Suri, Gedori, ⁵⁹ Maarathi, Bethi-Anothi, na Elitekoni. Jumula ni midzi sita na vidzidzivye. ⁶⁰ Kiriathi-Baali (yani Kiriathi-Jearimu), na Raba. Jumula ni midzi miiri na vidzidzivye. ⁶¹ Hiko seemu ya jangbwani ahewa Bethi-Araba, Midini, Sekaka, ⁶² Nibushani, Mudzi wa munyu, na Eni-Gedi. Jumula ni midzi sita na vidzidzivye. ⁶³ Ela atu a Juda taayaweza kuazola Ajebusi, enyezi a Jerusalemu. Kpwa hivyo Ajebusi anaishi phamwenga na atu a Juda hiko Jerusalemu hadi rero.

16

Tsi yohewa mbari za Efuraimu na Manase

¹ Seemu yoganyirwa ana a Yusufu kpwa kura yaandzira muho Joridani, mlairo wa dzuwa wa visima vya Jeriko kwenderera na kut-supira jangbwani kahi ya tsi ya myango hadi Betheli. ² Kula Betheli, yaenderera hadi Luzu, ichitsapa Atarothi uriokala utawala wa Aariki. ³ Chisha ichielekeya mtswerero wa dzuwa ichifika kurikokala utawala wa Jafuleti hadi seemu

za tsini za Bethi-Horoni chisha ichifika Gezeri na ichisirira baharini.

⁴ Phahi chivyazi cha Yusufu, yani Manase na Efuraimu chaphaha urisi wao.

⁵ Atu a Efuraimu kulengana na miryango yao ahewa seemu ambayo muphakawe kpwa uphande wa mlairo wa dzuwa watsupira Atarothi-Adari hadi Bethi-Horoni ya dzulu, ⁶ nao mphaka waenderera hadi uchifika baharini; uphande wa mtswerero wa dzuwa mphaka watsupira Mikimethathi, chisha kpwa uphande wa mlairo wa dzuwa mphaka wabeta kuelekeya Taanathi-Shilo hadi uchifika Janoa. ⁷ Kula Janoa, hadi Atarothi na Naara uchitsupa phephi na Jeriko nao mphaka uchendasika muho Joridani. ⁸ Kuandzira Tapua, mphaka waelekeya mtswerero wa dzuwa hadi uchifika chidzuhu cha Kana na uchisika baharini. Hinyo ndio uriokala urisi wa mbari ya Efuraimu na miryango yao, ⁹ phamwenga na midzi na vidzidzi vyotengerwa mbari ya Efuraimu kahi za urisi wa Manase. ¹⁰ Atu a Efuraimu taayaazola Akanani arioishi Gezeri, ela asagala phamwenga nao ela achialazimisha kuhenda kazi ngumu hadi rero.

17

¹ Atu a mbari ya Manase yekala mwana mvyere wa Yusufu aganyirwa urisi wao. Mwana mvyere wa Manase kala ni Makiri, na iye wakala ni ise wa Giliadi. Makiri kala akahewa Giliadi na Bashani, tsi yokala i mlairo wa dzuwa wa muho Joridani mana wakala ni mutu wa viha.

² Na hara anjina a mbari ya Manase nao ahewa seemu zao kulengana na mbari zao nazo ni hizi: Abiezeri, Heleki, Asirieli, Shekemu, Heferi na Shemida. Chichi ndicho chivyazi cha ana alume a Manase mwana wa Yusufu kulengana na miryango yao. ³ Selofehadi mwana wa Heferi, mwana wa Giliadi mwana wa Makiri mwana wa Manase kayakala na ana a chilume ela achikala na ana achetu ahuphu nao ni Mahala, Noa, Hogila, Milika na Tirisa. ⁴ Aha akpwedza mbere za mlavyadzi-sadaka Eliazari, Joshuwa mwana wa Nuni na vilongozi achiamba, “Mwenyezi Mlungu walagiza Musa ahuganyire urisi wehu phamwenga na alume a mbari yehu.” Kpwa hivyo Joshuwa waapha urisi kama arivyoapha urisi alume a mbari iyo kulengana na malagizo ga Mwenyezi Mlungu. ⁵ Kpwa hivyo mbari ya Manase aphaha seemu kumi kanda na Giliadi na Bashani yokala uphande wa mtswerero wa dzuwa wa muho Joridani, ⁶ kpwa sababu ana achetu a chivyazi cha Manase ariovyalwa ni Selofehadi aphaha urisi sawa na ndugu zao a chilume. Tsi ya Giliadi yahewa atu a Manase ariosala. ⁷ Seemu ya tsi ya mbari ya Manase yaandzira Asheri hadi Mikimethathi iriyo mlairo wa dzuwa wa Shekemu, chisha mphaka uchiphya mwakani hadi seemu yosagalwa ni atu a Eni-Tapua. ⁸ Tsi iyo ya Tapua kala ni ya mbari ya Manase, ela mudzi wa Tapua uriokala muphakani mwa tsi ya Manase wakala wa atu a mbari ya Efuraimu. ⁹ Chisha mphaka watserera hadi chidzuo cha Kana. Midzi yokala

mwakani mwa hicho chidzuhu, midzi iyo kala ni ya Efuraimu dzagbwe kala i kahi-kahi ya midzi ya Manase. Chisha mphaka wa tsi ya Manase uchielekeya uphande wa vurini mwa cho chidzuhu hadi baharini. ¹⁰ Tsi ya uphande wa mwakani yakala ya Efuraimu na tsi ya uphande wa vurini ichikala ya Manase. Kpwa vivyo tsi ya Manase ichiphakana na bahari. Mphaka hinyo wafika tsi ya Asheri kpwa uphande wa vurini na uchifika Isakari kpwa uphande wa mlairo wa dzuwa. ¹¹ Kuko tsi ya Isakari na ko tsi ya Asheri, mbari ya Manase ramiliki midzi hino: Bethi-Sheani na vidzidzivye, mudzi wa Ibuleamu na vidzidzivye, Eni-Dori (iriyo pwani) na vidzidzivye, Eni-Dori na vidzidzivye, Taanaki na vidzidzivye na Megido na vidzidzivye na atu seemu mwenga ya tahu ya Nafothi. ¹² Ela atu a mbari ya Manase taayaweza kuazola enyezi a midzi hiyo, kpwa hivyo Akanani achienderera kusagala tsi hiyo. ¹³ Ela Aiziraeli ariphophaha mkpwotse, aalazimisha Akanani kuhenda kazi ngumu, ela taayaweza kuazola kabisa. ¹⁴ Atu a mbari ya Yusufu agomba na Joshuwa achimuamba, “Kpwa utu wani wahupha seemu mwenga ikale urisi wehu na swino hu anji mana Mwenyezi Mlungu akaenderera kuhubariki?” ¹⁵ Joshuwa waajibu achiamba, “Ichikala mu anji na seemu ya myango ya Efuraimu taikutoshani, ambukani mkateme tsaka ra Aperizi na Arafa muenjereze.” ¹⁶ Atu a mbari ya Yusufu achiamba, “Iyo seemu ya

tsi ya myangoni taihutosha, hata hivyo Akanani aishio seemu ya kugbwa ya Bethi-Sheani na vidzidzivye na nyo ario Dete ra Jeziriili ana magari ga vyuma ga kuvwehwa ni farasi.”¹⁷ Ela Joshuwa waambira atu a nyumba ya Yusufu yani Efuraimu na Manase, “Mwimwi mu anji na muna mkpwotse tamuweza kuphaha seemu mwenga bahi.”¹⁸ Ela seemu ya myango piya indakala yenu. Seemu iyo ina tsaka, itemeni muihale. Dzagbwe hinyo Akanani ario himo ana mkpwotse na ana magari ga kuvwehwa ni farasi ga vyuma ela mwimwi mundaazola.”

18

Mbari zanjina zinaganyirwa tsi

¹ Bada ya kuturya atu a hira tsi, Aiziraeli osi akusanyika hiko Shilo, na Hema ra Mkpwutano richichitwa phapho.

² Kala kukasala mbari sabaa za Iziraeli ambazo kala tazidzangbwehewa mtalo wao wa urisi.

³ Phahi Joshuwa wauza Aiziraeli, “Pho ndipho mgodzani msioihala yo tsi ambayo Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa sowe zenu wakuphani?

⁴ Tsambulani atu a hahu kula chila mbari, ambao ni ndaahuma akailole na kuchora ramani kulengana na urisi wa chila mbari, chisha anirehere habari.”⁵ Yo tsi ni iganywe seemu sabaa.

Mbari ya Juda indaenderera kukala uphande wa mwakani, nayo nyumba ya Yusufu indakala uphande wa vurini.”⁶ Tayarishani maelezo gosi ga zo seemu sabaa munirehere nami ndapiga kura mbere za Mwenyezi Mlungu, Mlungu wehu.

⁷ Ela Alawi taandaphaha seemu yoyosi mana

ni alavyadzi-sadaka a kumuhumikira Mwenyezi Mlungu. Nayo mbari ya Gadi, ya Rubini na nusu ya mbari ya Manase aphaha kare seemu ya urisi wao urio ng'ambo ya muho Joridani urio mlairo wa dzuwa ambao Musa mtumishi wa Mwenyezi Mlungu waapha.”

⁸ Phahi atu hinyo aandza charo cha kpwendachunguza yo tsi, ela kabila taadzangbweuka Joshuwa waapha malagizo achiambira, “Phiyani seemu zosi za tsi mkaandike gosi kuihusu munirehere nami ndapiga kura mbere za Mwenyezi Mlungu phapha Shilo kumanyisa seemu ambazo mundahewa.” ⁹ Hara atu aphiya achendazunguluka tsi yosi na achiiganya seemu sabaa kulengana na midziye, achiandika chitabuni maelezo gosi ga yo tsi, chisha achiuya kpwa Joshuwa hiko kambini Shilo. ¹⁰ Naye Joshuwa achipigira kura kpwa ajili yao mbere za Mwenyezi Mlungu ko Shilo, chila mbari seemuye, hipho Joshuwa achiganyira Aiziraeli yo tsi.

Seemu yohewa mbari ya Benjamini

¹¹ Kura ya kpwandza yagbwerera mbari ya Benjamini kulengana na miryango yao. Nayo seemu ariyophaha yakala kahi-kahi ya seemu zohewa mbari ya Juda na ya Yusufu. ¹² Mphaka wao kpwa uphande wa vurini waandzira muho Joridani, chisha uchienderera seemu za mavoromoko ga mudzi wa Jeriko kpwa uphande wa vurini, uchitsupira seemu ya tsi za myango kuelekeya mtswerero wa dzuwa na uchisika jangbwa ra Bethi-Aveni. ¹³ Kula hipho mphaka watsupizwa kuelekeya mwakani uphande wa

Luzu hadi mavoromoko ga Luzu (yani Betheli). Chisha mphaka uchienderera kuphiya tsini hadi uchifika mudzi wa Atarothi-Adari urio mwan-goni uphande wa mwakani mwa Bethi-Horoni ya tsini. ¹⁴ Uphande wa mtswerero wa dzuwa wa nyo mwango urio mwakani mwa Bethi-Horoni mphaka wagaluka uchielekeya mwakani hadi Kiriathi-Baali ambao piya unaihwa Kiriathi-Jearimu mudzi ambao ni mali ya mbari ya Juda. Hinyo ndio uriokala mphaka kpwa uphande wa mtswerero wa dzuwa. ¹⁵ Kpwa uphande wa mwakani, mphaka waandzira kondze ya mudzi wa Kiriathi-Jearimu, uchifika Efuroni * na uchienderera hadi kokala visima vya madzi vya Nefitoa. ¹⁶ Chisha mphaka watserera kanda-kanda ya mwango uriokala unalolana na Dete ra mwana wa Hinomu, ririrokala zaidi uphande wa vurini mwa Dete ra Arafa. Alafu mphaka watserera kuelekeya Dete ra Hinomu, seemu ya mwakani mwa mwango wa Aje-busi, nao uchienderera kutserera hadi Eni-Rogeli. ¹⁷ Kuko mphaka wabeta kuelekeya vurini hata uchifika Eni-Shemeshi, na uchienderera hadi Gelilothi, mudzi unaololana na mwango wa Adumimu na uchitserera hadi kurikokala dziwe ra Bohani mwana wa Rubini. ¹⁸ Kula hiphho, mphaka waenderera uphande wa vurini mwa mavoromoko ga Araba na uchitserera hadi Araba. ¹⁹ Tsona uchielekeya uphande wa vurini mwa mavoromoko ga Bethi-Hogila na uchima-rigizika kabisa mkpwono wa Bahari ya Munyu

* **18:15** 18:15 Hipha Chieburania chinaamba uphande wa mtswerero wa dzuwa.

urio uphande wa vurini, phatu ambapho muho Joridani unaphoinjirira. Hinyu ndio muphakawe kpwa uphande wa mwakani. ²⁰ Muho Joridani ndio uriokala muphakawe kpwa uphande wa mlairo wa dzuwa. Uhu ndio mphaka unaozunguluka tsi iriyohewa mbari ya Benjamini airisi kulengana na miryango yao.

Midzi ya mbari za Benjamini

²¹ Hino ndiyo midzi yokala kpwenye tsi yohewa miryango ya mbari ya Benjamini: Jeriko, Bethi-Hogila, Emeki-Kesisi, ²² Bethi-Araba, Semaraimu, Betheli, ²³ Avimu, Para, Ofura, ²⁴ Kefari-Amoni, Ofini na Geba. Jumula ya midzi yohewa ni kumi na miiri phamwenga na vidzidzivye. ²⁵ Midzi yanjina ni Gibioni, Rama, Beerothi, ²⁶ Mizipa, Kefira, Moza, ²⁷ Rekemu, Iripeeli, Tarala, ²⁸ Zela, Ha-Elefu, mudzi wa Ajebusi yani Jerusalemu, Gibeya na Kiriathi-Jearimu. Jumula ya midzi yohewa ni kumi na mine phamwenga na vidzidzivye. Hinyu ndio urisi uriohewa atu a mbari ya Benjamini kulengana na miryango yao.

19

Tsi yohewa mbari ya Simioni

¹ Kura ya phiri yagbwerera mbari ya Simioni kulengana na miryango yao. Urisi wa mbari ya Simioni na miryango yao kala i kahi ya urisi wa mbari ya Juda. ² Mbari ya Simioni aphaha midzi ya Beeri-Sheba, Sheba, Molada

³ Hazari-Shuali, Bala, Ezemu, ⁴ Elitoladi, Bethuli, Horima, ⁵ Zikilagi, Bethi-Marikabothi, Hazari-Susa, ⁶ Bethi-Lebaothi na Sharuheni. Yosi yakala midzi kumi na mihahu phamwenga na vidzidzivye. ⁷ Piya aphaha midzi ya Aini, Rimoni, Etheri na Ashani — midzi mine phamwenga na vidzidzivye; ⁸ piya aphaha vidzidzi vyosi vyozunguluka iyo midzi hadi Baalathi-Beeri au Rama ya Negebu. Hinyu ndio urisi wa mbari ya Simioni kulengana na miryangoye. ⁹ Hinyo urisi wa mbari ya Simioni wakala kahi ya urisi wa mbari ya Juda, mana seemu ya atu a mbari ya Juda yakala kulu kuriko nyo enye.

Tsi yohewa mbari ya Zabuloni

¹⁰ Kura ya hahu yagbwerera mbari ya Zabuloni kulengana na miryango yao. Mphaka wa seemu yao waphiya hadi Saridi. ¹¹ Kula phapho mphaka waambuka uphande wa mtswerero wa dzuwa hadi uchifika Marala, uchendaguta Dabeshethi na uchienderera hadi kuriko na chidzuhu chiricho mlairo wa dzuwa wa Jokineamu. ¹² Kula uphande wanjina wa Saridi nyo mphaka waelekeya mlairo wa dzuwa hadi uchifika mphaka wa Kisilothi-Tabori na kula kuko uchienderera hadi Daberathi, chisha uchiambuka kuphiya Jafia. ¹³ Kula hipho Jafia, mphaka waelekeza mlairo wa dzuwa hadi Gathi-Heferi, Ethi-Kazini, uchielekeza Rimoni nao uchibeta kuelekeza uphande wa Nea. ¹⁴ Chisha uchienderera kuelekeya uphande wa vurini ambako wabeta kuelekeya uphande wa Hanathoni, uchisika Dete ra Ifita-Eli. ¹⁵ Jumula ya midzi ariyohewa ni kumi na miiri phamwenga na vidzidzivye. Bazi

ya yo midzi, ni Katathi, Nahalali, Shimuroni, Idala na Bethlehemu. ¹⁶ Midzi hino phamwenga na vidzidzivye ndiyo yokala urisi wa mbari ya Zabuloni kulengana na miryango yao.

Tsi yohewa mbari ya Isakari

¹⁷ Kura ya ne yagbwerera mbari ya Isakari kulengana na miryango yao. ¹⁸ Seemu yao kala ina midzi hino: Jeziriili, Kesulothi, Shunemu, ¹⁹ Hafaraimu, Shioni, Anaharathi, ²⁰ Rabithi, Kishioni, Ebese, ²¹ Remethi, Eni-Ganimu, Eni-Hada, Bethi-Pazezi, ²² nyo mphaka wafika hadi Tabori, Shahazuma na Bethi-Shemeshi nao mphaka uchisika muho Joridani. Aphaha midzi kumi na sita phamwenga na vidzidzivye. ²³ Midzi ihi na vidzidzivye ndio iriyokala urisi wa mbari ya Isakari kulengana na miryango yao.

Tsi yohewa mbari ya Asheri

²⁴ Kura ya tsano yagbwerera mbari ya Asheri kulengana na miryango yao, ²⁵ Seemu yao yakala midzi hino Helikathi, Hali, Beteni, Akishafu ²⁶ Alameleki, Amadi na Mishali. Kpwa uphande wa mtswerero wa dzuwa mphaka wafika Karimeli na Shihori-Libunathi. ²⁷ Chisha mphaka uchibeta kuphiya uphande wa mlairo wa dzuwa, kuphiya uphande wa Bethi-Dagoni uchiguta Zabuloni na Dete ra Ifita-Eli. Phapho uchigaluka kuphiya uphande wa vurini hadi Bethi-Emeki na Neieli, mphaka uchienderera vivii hadi Kabuli, ²⁸ Eburoni, Rehobu, Hamoni, Kana hadi kufikira mudzi mkpwulu wa Sidoni. ²⁹ Hiphho mphaka wabeta kuelekeza Rama hadi uchifika mudzi wa Tiro uriokala una ngome.

Chisha mphaka uchigaluka kuelekeya Hosa nao uchisirira Bahari Kulu. Midzi yanjina ni Mahalabu, Akizibu, ³⁰ Uma, Afeki na Rehobu. Jumula ya midzi, ni mirongo miiri na miiri na vidzidzivye. ³¹ Midzi ihi na vidzidzivye ndio iriyokala urisi wa mbari ya Asheri kulengana na miryango yao.

Tsi yohewa mbari ya Nafutali

³² Kura ya sita yagbwerera mbari ya Nafutali kulengana na miryango yao. ³³ Mphaka wao waandzira Helefu, phokala na muhi mkpwulu wa mwaloni hiko Saananimu nao mphaka uchienderera kuelekeya Adami-Nekebu uchit-sapa na Jabineeli hadi uchifika Lakumu nao uchisikira muho Joridani. ³⁴ Alafu nyo mphaka wagaluka uchielekeya mtswerero wa dzuwa hadi uchifika Azinothi-Tabori ambako waenderera hadi mudzi wa Hukoki, nao uchienderera hadi uchiguta seemu ya Zabuloni kpwa uphande wa mwakani, Asheri kpwa uphande wa mtswerero wa dzuwa na Juda kpwa uphande wa mlairo wa dzuwa ko muho Joridani. ³⁵ Midzi yodzengerwa ngome ni Sidimu, Zeri, Hamathi, Rakathi, Kinerethi, ³⁶ Adama, Rama, Hazori, ³⁷ Kedeshi, Edirei, Eni-Hazori, ³⁸ Ironi, Migidali-Eli, Horemu, Bethi-Anathi na Bethi-Shemeshi. Midzi kumi na tisiya phamwenga na vidzidzivye. ³⁹ Midzi ihi na vidzidzivye ndio iriyokala urisi wa mbari ya Nafutali kulengana na miryango yao.

Tsi yohewa mbari ya Dani

⁴⁰ Kura ya sabaa yagbwerera mbari ya Dani kulengana na miryango yao. ⁴¹ Seemu ya

urisi wao kala ni Zora, Eshitaoli, Iri-Shemeshi, ⁴² Shaalabini, Aijaloni, Ithila, ⁴³ Eloni, Timuna, Ekironi, ⁴⁴ Eliteke, Gibethoni, Baalathi, ⁴⁵ Jehudi, Bene-Beraki, Gathi-Rimoni, ⁴⁶ Me-Jarikoni na Rakoni phamwenga na seemu inayololana na mudzi wa Jopa. ⁴⁷ Mbari ya Dani iriphoshindwa kupigana na kuteka tsi yao, aphiya achen-dashambuliya mudzi wa Leshemu, achiushinda na kuuteka na bada ya kuolaga atu osi, ahutawala na achiugaluzza dzina ra Dani, dzina ambaro rakala ra mkare wao. ⁴⁸ Midzi ihi na vidzidzivye ndio iriyokala urisi wa mbari ya Dani kulengana na miryango yao.

Seemu ya tsi yohewa Joshuwa

⁴⁹ Ariphomala kuganyirana seemu zosi za tsi, Aiziraeli amupha Joshuwa mwana wa Nuni seemuye yokala kahi-kahi yao. ⁵⁰ Kulengana na malagizo ga Mwenyezi Mlungu, Joshuwa wahewa mudzi arioulonda. Mudzi hinyo ni Timunathi-Sera urio seemu za myango ya Efuraimu, achiudzenga luphya na achisagala mumo.

⁵¹ Phahi mlavyadzi-sadaka Eliazari na Joshuwa, mwana wa Nuni, phamwenga na vilongozi a mbari za Aiziraeli zaganya seemu hizo zikale urisi. Zaganya seemu hizo kpwa kupiga kura hiko Shilo mbere za Mwenyezi Mlungu, ryango ra Hema ra Mkpwutano. Hipo achimala kuganya yo tsi.

20

Midzi ya kuchimbirira

19:47 19:47 Aamuli 18:27-29

¹ Phahi Mwenyezi Mlungu wagomba na Joshuwa achimuamba, ² “Aambire Aiziraeli atsambule midzi ya kuchimbirira, dza viratu nrivyoalagiza kutsupira Musa, ³ ili yeyesi aolagaye mutu bila kumanya achimbirire hiko. Hiko kundakala kpwahali kpwa kuchimbirira kumchimbira hiye aendzaye kuriphiza chisasi kpwa kuolagirwa mutuwe. ⁴ Iye muolagadzi andachimbirira mudzi mmwengawapho, akaime ryangoni na asemurire vilongozi a nyo mudzi ro richiromreha. Chisha aho vilongozi andamuhala akamuonyese phatu ili asagale kahi zao. ⁵ Ichikala mutu analonda kudziriphiza kpwa sababu ya kuolagirwa mutuwe andamlunga kuko, vilongozi taaruhusiwa kumlavya yuya muolagadzi mana kayaolaga kumanya ela kpwa bahati mbaya mana kala taphana uadui kahi yao. ⁶ Muolagadzi andasala mo mudzini hadi lau riamulwe ni Aiziraeli osi na ni akale kuko hadi chifo cha mlavyadzi-sadaka mkpwulu wa wakati uho ndiphofwa, ndipho muolagadzi anaweza kuuya kaya, mudzi ariouchimbira.”

⁷ Phahi atenga midzi hino kpwa lengo riro: Mudzi wa Kedeshi hiko Galilaya urio seemu za tsi ya myango ya Nafutali, Shekemu urio seemu ya myango ya Efuraimu, Kiriathi-Ariba (yani Heburoni) urio tsi ya myango ya Juda. ⁸ Hiko ng’ambo ya muho Joridani, mlairo wa dzuwa wa mudzi wa Jeriko, atsambula mudzi wa Bezeri urio jangbwani kpwenye tsi ya kugbwa ya mbari

ya Rubini. Piya atsambula Ramothi mudzi urio Giliadi, kahi ya mbari ya Gadi, na Golani hiko Bashani kahi ya mbari ya Manase. ⁹ Midzi ihi ndiyo iriyolagizwa kpwa Aiziraeli ama mjeni yeyesi aishiye phamwenga nao. Yaikpwa kpwa sababu mutu achiolaga mutu bahati mbaya anaweza kuchimbirira midzi hino yotsambulwa ambako kandaweza kuolagbwa ni mutu wa ku-riphiza chisasi. Naye andasala kuko hadi laure rilamulwe mbere za Aiziraeli osi.

21

Midzi yohewa Alawi

¹ Vilongozi a Alawi aphiya kpwa mlavyadzi-sadaka Eliazari, Joshuwa mwana wa Nuni na vilongozi a iyo miryango ya mbari zanjina za Aiziraeli ² ko mudzi wa Shilo urio Kanani, nao achiambira, “Mwenyezi Mlungu walagiza kut-supira Musa kukala muhuphe midzi ya kusagala na weru wa kurisa ga mifugo yehu.” ³ Phahi Aiziraeli aapha Alawi midzi ya kusagala na weruwe wa kurisa kula kpwa urisi wao kama Mwenyezi Mlungu arivyolagiza.

⁴ Kura ya kpwandza yagbwerera Kohathi mwana wa Lawi na miryangoye. Chivyazi cha Aruni mlavyadzi-sadaka ariye Mlawi ahewa midzi kumi na mihahu kahi ya seemu za mbari ya Juda, ya Simioni na ya Benjamini.

⁵ Hara Alawi anjina a chivyazi cha Kohathi ahewa midzi kumi kahi ya miryango ya atu a

mbari ya Efuraimu, ya Dani na ya nusu ya mbari ya Manase.

⁶ Atu a chivyazi cha Gerishoni ahewa midzi kumi na mihahu kahi ya seemu za miryango ya atu a mbari ya Isakari, ya Asheri, ya Nafutali, na nusu ya mbari ya Manase hiko Bashani kpwa kupigirwa kura.

⁷ Atu a chivyazi cha Merari ahewa midzi kumi na miiri kahi ya seemu za miryango ya atu a mbari ya Rubini, ya Gadi na ya Zabuloni.

⁸ Kpwa kupiga kura Aiziraeli aapha Alawi midzi iyo na weru wa kurisa mifugo kama Mwenyezi Mlungu arivyolagiza kutsupira Musa.

⁹ Higa ndigo madzina ga midzi yolaviwa kahi ya seemu za mbari ya Juda na ya Simioni. ¹⁰ Midzi iyo yahewa chivyazi cha Aruni, mmwenga wa chivyazi cha Kohathi ambao kala ni a mryango wa Alawi, mana kura ya kpwandza yagbwerera aho. ¹¹ Ahewa Kiriathi-Ariba (yani Heburoni) iriyo seemu za myango ya Juda na weru wa kurisa mifugo uriouzunguluka. Ariba ni mkarengbwa wa Anaki. ¹² Ela minda ya mudzi uho na vidzidzivye kala vika hewa Kalebu mwana wa Jefune vikale vyakpwe.

¹³ Kpwa hivyo chivyazi cha Aruni mlavyadzi-sadaka ahewa Heburoni (mudzi wa kuchim-birira kpwa mutu achiyeolaga) phamwenga na weruwe wa kurisa, Libuna phamwenga na weruwe wa kurisa, ¹⁴ Jatiri phamwenga na weruwe wa kurisa, Eshitemoa phamwenga na weruwe wa kurisa, ¹⁵ Holoni na weruwe wa kurisa, Debiri na phamwenga na weruwe wa kurisa, ¹⁶ Aini phamwenga na weruwe wa

kurisa, Juta phamwenga na weruwe wa kurisa na Bethi-Shemeshi phamwenga na weruwe wa kurisa. Jumula ahewa midzi tisiya kahi ya mbari hizi mbiri. ¹⁷ Kahi ya seemu za mbari ya Benjamini raapha Gibioni phamwenga na weruwe wa kurisa, Geba phamwenga na weruwe wa kurisa, ¹⁸ Anathothi phamwenga na weruwe wa kurisa na Alimoni phamwenga na weruwe wa kurisa. Jumula ya midzi ariyohewa ni mine. ¹⁹ Jumula ya midzi yohewa a chivyazi cha Aruni yani alavyadzi-sadaka ni kumi na mihahu phamwenga na weruwe wa kurisa.

²⁰ Atu anjina ariosala a mryango wa Kohathi ambao piya ni a mryango wa Alawi ahewa midzi yokala kahi ya seemu za mbari ya Efuraimu. ²¹ Ahewa Shekemu phamwenga na weruwe wa kurisa. Shekemu kala i kahi za myango ya Efuraimu na kala ni mudzi wa kuchimbirira kpwa mutu achiyeolaga. Piya ahewa Gezeri phamwenga na weruwe wa kurisa, ²² Kibuzaimu phamwenga na weruwe wa kurisa na Bethi-Horoni phamwenga na weruwe wa kurisa. Jumula ya midzi yohewa ni mine. ²³ Kahi ya seemu za mbari ya Dani aphaha midzi hino: Eliteke phamwenga na weruwe wa kurisa, Gibethoni phamwenga na weruwe wa kurisa, ²⁴ Aijaloni phamwenga na weruwe wa kurisa na Gathi-Rimoni phamwenga na weruwe wa kurisa. Jumula ya midzi yohewa ni mine. ²⁵ Kahi ya seemu za nusu ya mbari ya Manase ahewa Taanaki phamwenga na weruwe wa kurisa na Gathi-Rimoni phamwenga na weruwe wa kurisa. Jumula ni midzi miiri. ²⁶ Phahi midzi am-

bayo ahewa mryango wa Kohathi yokala ikasala yakala midzi kumi phamwenga na weruwe wa kurisa.

²⁷ Alawi a mryango wa Gerishoni aphaha midzi miiri kahi ya seemu ya nusu mbari ya Manase: Golani iriyo Bashani phamwenga na weruwe wa kurisa. Golani kala ni mudzi wa kuchimbirira kpwa mutu achiyeolaga. Piya ahewa Beeshitera phamwenga na weruwe wa kurisa. Jumula ni midzi miiri. ²⁸ Kahi ya seemu za mbari ya Isakari ahewa midzi hino: Kishioni phamwenga na weruwe wa kurisa, Daberathi phamwenga na weruwe wa kurisa, ²⁹ Jarimuthi phamwenga na weruwe wa kurisa na Eni-Ganimu phamwenga na weruwe wa kurisa. Jumula ni midzi mine. ³⁰ Kahi ya seemu za mbari ya Asheri ahewa midzi hino: Mishali phamwenga na weruwe wa kurisa, Abudoni phamwenga na weruwe wa kurisa, ³¹ Helikathi phamwenga na weruwe wa kurisa na Rehobu phamwenga na weruwe wa kurisa. Jumula ahewa midzi mine. ³² Kahi ya seemu za mbari ya Nafutali ahewa midzi hino: Kedeshi iriyo Galilaya phamwenga na weruwe wa kurisa. Kedeshi ni mudzi wa kuchimbirira kpwa mutu achiyeolaga, Hamothi-Dori phamwenga na weruwe wa kurisa na Karitani phamwenga na weruwe wa kurisa. Jumula ya midzi ariyohewa ni mihahu. ³³ Jumula ya midzi yohewa chivyazi cha Gerishoni kulengana na miryango yao kala ni midzi kumi na mihahu phamwenga na weruwe wa kurisa.

³⁴ Alawi a mryango wa Merari ndiokala

akasala. Nao ahewa midzi hino kahi za seemu za mbari ya Zabuloni: Jokineamu phamwenga na weruwe wa kurisa, Karita phamwenga na weruwe wa kurisa, ³⁵ Dimuna phamwenga na weruwe wa kurisa na Nahalali phamwenga na weruwe wa kurisa. Jumula ni midzi mine. ³⁶ Kahi ya seemu za mbari ya Rubini ahewa midzi hino: Bezeri phamwenga na weruwe wa kurisa, Jahaza phamwenga na weruwe wa kurisa, ³⁷ Kedemothi phamwenga na weruwe wa kurisa na Mefaathi phamwenga na weruwe wa kurisa. Jumula ni midzi mine. ³⁸ Kahi ya seemu ya mbari ya Gadi ahewa midzi hino: Ramothi urio Giliadi phamwenga na weruwe wa kurisa Ramothi ni mudzi wa kuchimbirira kpwa mutu achiyeolaga, Mahanaimu phamwenga na weruwe wa kurisa, ³⁹ Heshiboni phamwenga na weruwe wa kurisa na Jazeri phamwenga na weruwe wa kurisa. Jumula ni midzi mine. ⁴⁰ Midzi hino yosi yahewa atu a chivyazi cha Merari kulengana na miryango yao. Hano ndio Alawi ariokala akasala nao ahewa midzi kumi na miiri.

⁴¹ Jumula ya midzi yosi yohewa Alawi katika seemu za Aiziraeli yakala midzi mirongo mine na minane phamwenga na weruwe wa kurisa.

⁴² Chila mudzi kala una seemu za marisa kuuzunguluka pande zosi.

⁴³ Phahi Mwenyezi Mlungu waapha Aiziraeli tsi iyo yosi ambayo kala akaapira akare ao, nao achiihala achimiliki na achisagala mumo. ⁴⁴ Piya Mwenyezi Mlungu achiapha amani chila uphande kama arivyoapira akare ao. Takuna hata

adui mmwenga ariyeweza kuashinda, mana Mwenyezi Mlungu waapha nguvu za kushinda maadui gao. ⁴⁵ Takuyakala ahadi yoyosi yolagbwa Aiziraeli ni Mwenyezi Mlungu ambayo taiyahendeka, chila ahadi yakamilishwa.

22

Mbari za mlairo wa dzuwa zinauya kwenye seemu yao

¹ Phahi Joshuwa wakusanya atu osi a mbari ya Rubini, ya Gadi na nusu ya mbari ya Manase, ² naye achiambira, “Mkahenda gosi ambago Musa mtumishi wa Mwenyezi Mlungu walagiza, na mkanisikira kpwa gosi gokuamuruni. ³ Namwi tamuarichire ndugu zenu muda wosi uhu hadi rero ela mwalunga kpwa makini malagizo ga Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu. ⁴ Vivi, kpwa vira Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu akaapha ndugu zenu amani kama arivyoahidi, sambu uyanu kpwenu, tsi ambayo Musa mtumishi wa Mwenyezi Mlungu wakuphani ng’ambo ya muho Joridani. ⁵ Ela kalani matso kpwa kulunga malagizo na shariya ambazo Musa mtumishi wa Mwenyezi Mlungu wakuphani. Mendzani Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu, hendani amendzavyo, lungani malagizoge, kuluphirani hiye na mumuhumikire moyo kutsuka.” ⁶ Phahi Joshuwa waabariki, achiambira auye kpwao mahemani, nao achiuya.

⁷ Nusu ya mbari ya Manase, Musa kala akaapha seemu ya Bashani ela nusu hira

yanjina ya mbari iyo, Joshuwa waapha tsi iriyo mtswerero wa dzuwa wa muho Joridani phamwenga na ndugu zao. Joshuwa ariphoambira auye kaya, waabariki, ⁸ achiambira, “Uyani kpwenu phamwenga na utajiri wenu munji — mifugo minji sana, feza, zahabu, shaba, chuma na mavwazi manji sana. Aganyireni ndugu zenu vyo vitu murivyohala zewe kula kpwa maadui genu.” ⁹ Kpwa hivyo mbari ya Rubini, ya Gadi na nusu ya mbari ya Manase auya kpwao, achirichana na Aiziraeli hiko Shilo, iriyo tsi ya Kanani achiphiya tsi ya Giliadi, tsi yao ambayo aihala ikale yao kpwa malagizo ga Mwenyezi Mlungu kutsupira Musa.

Phatu pha kulavira sadaka hiko uphande wa mlairo wa dzuwa

¹⁰ Arip Hofika Gelilothi iriyo tsi ya Kanani phephi na muho Joridani, atu a mbari ya Rubini, ya Gadi na nusu ya mbari ya Manase adzenga phatu phakulu pha kulavira sadaka. ¹¹ Aiziraeli asikira kukala atu a mbari ya Rubini, ya Gadi na nusu ya mbari ya Manase akadzenga phatu pha kulavira sadaka katika seemu ya mphaka wa Kanani hiko Gelilothi phephi na muho Joridani uphande wa Aiziraeli. ¹² Arip hosikira hivyo kundi rosi ra Aiziraeli rakutana hiko Shilo ili rikapigane nao.

¹³ Phahi Aiziraeli ahuma atu aphiye hadi Giliadi kpwa mbari ya Rubini, ya Gadi na nusu ya mbari ya Manase. Atu ariohumwa ni hano: Finehasi mwana wa mlavyadzi-sadaka Eliazari, ¹⁴ phamwenga na vilongozi

kumi a mbari, chila mbari ya Iziraeli chilongozi mmwenga. ¹⁵ Aripkofika Giliadi kpwa mbari ya Rubini, ya Gadi na nusu ya mbari ya Manase, akpwendaamba: ¹⁶ “Kundi rosi ra Mwenyezi Mlungu rinaamba ‘Mbona mkamkosea Mlungu wa Iziraeli? Mana mkamuasi Mwenyezi Mlungu kpwa kudzenga phatu pha kulavira sadaka! ¹⁷ Dambi hurirohenda Peori rahurehera shaka ambaro richereyuga kundi ra Mwenyezi Mlungu na tahudzangbwedzita kasa hadi rero. ¹⁸ Mbona mkaricha kulunga ga Mlungu? Ichikala rero mundamuasi Mwenyezi Mlungu, muhondo an-datsukirira kundi rosi ra Aiziraeli. ¹⁹ Ichikala tsi mriyonayo ni najisi, ndzoni tsi ya Mwenyezi Mlungu phatu pharipho na hema ra Mwenyezi Mlungu mphahe seemu za kusagala kahi zehu. Ela msimuasi Mwenyezi Mlungu wala msihutiye makosani* kpwa kudzidzengera phatu phanjina pha kulavira sadaka, badala ya phatu pha kulavira sadaka Mwenyezi Mlungu, Mlungu wehu. ²⁰ Akani mwana wa Zera aripokosa uaminifu kpwa kuhala vitu vyotengbwa, Mlungu watsukirira kundi rosi ra Aiziraeli. Naye kayafwa macheye kpwa ajili ya dambi hiyo.’ ”

²¹ Hipo atu a mbari ya Rubini, ya Gadi na nusu ya mbari ya Manase aajibu vilongozi a miryango ya Iziraeli achiamba, ²² “Mlungu mwenye uwezo wosi, Mlungu, Mwenyezi Mlungu! Mlungu mwenye uwezo wosi, Mlungu,

22:16 22:16 Kumbukumbu 12:13-14 **22:17** 22:17 Isabu 25:1-9 * **22:19** 22:19 Tafusiri zanjina zinaamba, ela msigomere Mwenyezi Mlungu wala swiswi. **22:20** 22:20 Joshuwa 7:1-26

Mwenyezi Mlungu! Iye Anamanya na Aiziraeli nao andamanya kpwa utu wani hukahenda hivi. Ichikala ni kuasi ama kukosa kumkuluphira Mwenyezi Mlungu, phahi huolageni ihi rero. ²³ Napho hwadzenga phatu hipha pha kulavira sadaka ili hukariche kumlunga Mwenyezi Mlungu, au kpwa ajili ya kulavya sadaka za kuochwa, sadaka za mtsere ama sadaka za amani, phahi Mwenyezi Mlungu mwenye naahuone. ²⁴ Ela swiswi hwahenda hivi kpwa makini na kpwa lengo malumu. Hwaogopha sedze ana enu akedzaambira ana ehu, 'Mwimwi tamuna uhusiano wowosi na Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa Iziraeli. ²⁵ Tamuona kukala Mwenyezi Mlungu akahenda muho Joridani ukale mphaka kahi yehu na mwimwi atu a mbari ya Rubini na ya Gadi? Mwimwi tamuna mtalo kpwa Mwenyezi Mlungu.' Chihivyo ana enu anaweza kuahenda ana enu kusika kuvoya Mwenyezi Mlungu. ²⁶ Kpwa hivyo huchiamba, 'Nahudzengeni phatu pha kulavira sadaka ela siphu pha kulavira sadaka za kuochwa wala kulavira sadaka yoyosi ²⁷ ela ikale ushaidi kahi yehu na mwimwi, na kahi ya vivyazi bada yehu ya kpwamba swiswi piya hunamuhumikira Mwenyezi Mlungu mbereze kpwa kumlavira sadaka za kuochwa, sadaka za amani na sadaka zanjina ili ana enu asedze akaambira ana ehu kpwamba taana mtalo wowosi kpwa Mwenyezi Mlungu.' ²⁸ Naswi hwafikiriya kukala siku vivyazi vyenu achedzahuambira dzambo dza hiro au achedzaambira vivyazi vyehu, hundaambira, 'Lolani mfwano wa phatu pha

kulavira sadaka Mwenyezi Mlungu ambapho akare ehu aphadzenga, si kpwa kulavira sadaka za kuochwa ama sadaka zanjina, ela ikale ushaidi kahi yehu na mwimwi.’²⁹ Mlungu naasihujaliye nia ya kumuasi rero kpwa kudzenga phatu pha kulavira sadaka za kuochwa, sadaka za mtsere na sadaka zanjina, badala ya pho phatu pha kulavira sadaka pha Mwenyezi Mlungu, Mlungu wehu pharipho mbere za hemare.”

³⁰ Finehasi mlavyadzi-sadaka na vilongozi a Aiziraeli yani vilongozi a miryango ya Aiziraeli ariphosikira gara arigogomba atu a Rubini, Gadi na Manase, aho ahererwa. ³¹ Naye Finehasi mwana wa mlavyadzi-sadaka Eliazari waambira atu a mbari ya Rubini na ya Gadi na ya Manase kukala, “Rero hukamanya kukala Mwenyezi Mlungu a phamwenga naswi mana tamkahenda chochosi chiricho chinyume na Mwenyezi Mlungu, vivi mkaativya Aiziraeli na uwezo wa Mwenyezi Mlungu.”

³² Hipho Finehasi mwana wa mlavyadzi-sadaka, Eliazari na vilongozi aaricha atu a mbari ya Rubini na ya Gadi hiko Giliadi achiuya tsi ya Kanani kpwa Aiziraeli achiuyiza ujumbe. ³³ Aho Aiziraeli ahererwa kpwa kusikira nyo ujumbe nao achimtogola Mlungu, wala taayagomba kukala andapigana nao viha na kubananga tsi ya mbari ya Rubini na ya Gadi. ³⁴ Atu a mbari ya Rubini na ya Gadi phara phatu pha kulavira sadaka aphaiha “Edi,” mana aamba, “Phatu phapha pha kulavira sadaka ni ushaidi wehu kukala Mwenyezi Mlungu ni Mlungu.”

23

Joshuwa anaonya atu a Iziraeli

¹ Bada ya muda mure hangu Mwenyezi Mlungu aaphe Aiziraeli tsi ya kuoya kula kpwa maadui gao ga chila uphande, Joshuwa kala akakala mtumia wa miaka minji sana.

² Joshuwa waiha phamwenga atumia, vilon-gozi, aamuli na maofisaa ga Iziraeli osi achi-ambira, “Vivi nikakala mtumia wa miaka minji sana, ³ namwi mkaona gosi ambago Mwenyezi Mlungu akahendera mataifa higa gosi kpwa sababu yenu. Mana ni Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu ndiye yekupigirani viha.

⁴ Hebu lolani nákuganyirani kpwa kupiga kura tsi za mataifa ganjina garigosala phamwenga na mataifa ganjina gosi ambago hwagashinda kare. Tsi hizi nákuganyirani zikale urisi wa mbari zenu kula muho Joridani hadi Bahari Kulu iriyo uphande wa mtswerero wa dzuwa.

⁵ Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu andausa mbere zenu na kuazoresa namwi tamundaaona mwenu matsoni, namwi mundahala tsi yao ikale yenu kama Mwenyezi Mlungu arivyokuahidini. ⁶ Kpwa hivyo dinani chilume kpwa kulunga na kuhenda gosi ambago gaandikpwa katika chitabu cha shariya cha Musa, bila kusaza. ⁷ Musigbwirane na atu a mataifa ganjina asagalao phamwenga namwi, wala kuhadza milungu yao ama kuapa kpwa kuihadza, ama kuihumikira ama kuisujudiya. ⁸ Ela lolani Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu mkuluphireni

Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu dza munavyohenda hadi hino rero. ⁹ Mana Mwenyezi Mlungu wagazola mataifa makulu ga nguvu mbere zenu, na takuna atu achioweza kukupigani hadi rero. ¹⁰ Mmwenga wenu anaweza kuzoresa maadui elufu, mana Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu ndiye anayekupiganiani viha kama arivyoahidi. ¹¹ Phahi dzimanyirireni na mummendze Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu. ¹² Mana muchiricha kumkuluphira na mchitsanganyikana na atu a mataifa ganjina garigosala na kulózana nao, ¹³ manyani kpwa hakika kukala Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu kandaenderera kuzola maadui genu. Badalaye aho andakala vikpwazo na mihego. Andakala mijeledi ya kukupigirani na miya ya kukudungani matso hadi mundiphosira na kutsama tsi hino nono ambayo Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu wakuphani.

¹⁴ “Wakati wangu wa kufwinya matso kama irivyo kawaida ya atu osi duniani ukafika. Namwi mnamanya mwenu mioyoni na rohoni kukala takuna hata dzambo mwenga nono rokuahidini Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu ambaro kayarihenda. ¹⁵ Ela dza vivyo ambavyo Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu wakuhenderani manono gosi arigokuahidini, andakureherani mai gosi na kuhakikisha kukala akakumalani kula tsi nono ambayo Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu wakuphani. ¹⁶ Mwimwi muchivundza chilagane cha Mwenyezi Mlungu,

Mlungu wenu ambacho wakulagizani, mchihumikira na kuisujudiya milungu yanjina, phahi Mwenyezi Mlungu andakutsukirirwani, namwi mundaangamika mara mwenga kpwenye tsi nono ambayo wakuphani.”

24

Chilagane chinaikpwa luphya hiko Shekemu

¹ Tsona Joshuwa wakusanya mbari zosi za Iziraeli hiko Shekemu. Achiaiha atumia, vilongozi, aamuli na maofisaa a Iziraeli, achendaima mbere za Mlungu. ² Naye Joshuwa achigomba na Aiziraeli osi achiaambira, “Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa Iziraeli anaamba, ‘Hipho kare, akare enu — Tera na anae a chilume yani Burahimu na Nahori — asagala tsi iriyo ng’ambo ya muho Yufurati nao achihumikira milungu yanjina. ³ Phahi námhala sowe yenu Burahimu kula ng’ambo ya nyo muho nami nchimlongoza kpwenye tsi yosi ya Kanani na nchimuhenda akale na chivyazi chinji. Námupha Isaka, ⁴ na kutsupira Isaka nchimupha Jakobo na Esau. Esau námupha tsi ya myango ya Seiri ili ikale yakpwe, ela Jakobo na anae achiphiya Misiri. ⁵ Chisha nchihuma Musa na Aruni, nchiapiga atu a tsi ya Misiri kpwa gosi higo nrigogahenda himo, badaye nchikutuluzani kula tsi iyo ya Misiri ⁶ Nriphotuluzi akare enu kula Misiri,

24:2 24:2 Mwandzo 11:27 **24:3** 24:3 Mwandzo 12:1-9; Mwandzo 21:1-3 **24:4** 24:4 Mwandzo 25:24-26; Mwandzo 36:8; Kumbukumbu 2:5; Mwandzo 46:1-7 **24:5** 24:5 Kutsama 3:1—12:42 **24:6** 24:6 Kutsama 14:1-31

mwfika Bahari ya Shamu na jeshi ra Amisiri richikulungani na magari ga kuvwehwa ni farasi na aphirikie hadi pho baharini. ⁷ Nao Aiziraeli ariphoniririra mimi Mwenyezi Mlungu naika jiza kahi-kahi yao na Amisiri na kuihenda bahari iangamize Amisiri. Namwi mwadzionera gara nrigohenda Amisiri. Chisha mchisala jangbwani muda mure. ⁸ Nákurehani hadi tsi ya Aamori ariosagala uphande wa phiri wa muho Joridani. Aho apigana namwi viha, nami nchikuhendani muaturye. Náangamiza mbere zenu na tsi yao mchiihala ichikala yenu. ⁹ Chisha mfalume wa Moabu, Balaki mwana wa Sipori wakpwedza-shambuliya Aiziraeli. Iye wahuma ujumbe kpwa Balaamu mwana wa Beori ili akulanini. ¹⁰ Ela siyamphundza Balaamu, kpwa hivyo iye achikujaliyani nami nchikutivyani kula mikononi mwa Balaki. ¹¹ Mriphovuka muho Joridani na kufika Jeriko, enyezi a Jeriko apigana namwi, vivyo hivyo Aamori, Aperizi, Akanani, Ahiti, Agirigashi, Ahivi na Ajebusi. Aho náahenda muaturye. ¹² Naahenda ainjirwe ni chiwewe* na kukakama mbere zenu, nchiahenda nyo afalume airi a Aamori achimbire. Aho taayachimbira kpwa sababu ya panga zenu wala maha genu. ¹³ Nakuphani tsi ambayo tamuihenderere kazi, midzi ambayo tamuyaidzenga ambamo vivi mu-

24:8 24:8 Isabu 21:21-35 **24:9** 24:9 Isabu 22:1—24:25

24:11 24:11 Joshuwa 3:14-17; Joshuwa 6:1-21 **24:12** 24:12

Kutsama 23:28; Kumbukumbu 7:20 * **24:12** 24:12 Neno ra

Chieburania ni mivi (adudu), uhu unaweza kukala msemu wa Chieburania ambao manage ni kuatiya chiwewe. **24:13** 24:13

Kumbukumbu 6:10-11

nasagala na kurya matunda ga mizabibu na mizaituni ambayo tayaiphanda.’

¹⁴ “Kpwa hivyo, vivi sambi muogopheni Mwenyezi Mlungu na mumuhumikire moyo kut-suka na uaminifu. Richani milungu ambayo akare enu aihumikira ariphokala ng’ambo ya muho Yufurati na ariphokala Misiri, muhumikireni Mwenyezi Mlungu. ¹⁵ Sambu ichikala tamlanda kumuhumikira Mwenyezi Mlungu, tsambulani ihi rero ndiyemuhumikira, ichikala ni milungu ambayo akare enu ahumikira ng’ambo ya muho Yufurati ama milungu ya Aamori ambao tsi yao munaisagala, ela mimi na nyumba yangu hundahumikira Mwenyezi Mlungu.”

¹⁶ Hipo atu amjibu achiamba, “Tahun-damricha Mwenyezi Mlungu bii na kuhumikira milungu yanjina. ¹⁷ Mana Mwenyezi Mlungu, Mlungu wehu ndiye ariyehutuluzwa swiswi phamwenga na akare ehu kula tsi ya Misiri, hurikokala atumwa, naswi huchiona ishara za ajabu arizohenda. Achihurinda na vyaro vyehu vyosi na kahi za atu osi ambao hwatsupa kahi-kahi yao. ¹⁸ Mwenyezi Mlungu ndiye yezoresa mbere zehu atu osi yani Aamori osi ariosagala tsi ihi. Kpwa hivyo, naswi hundamuhumikira Mwenyezi Mlungu, mana iye ndiye Mlungu wehu.”

¹⁹ Ela Joshuwa achiaambira, “Mwimwi tamuweza kumuhumikira Mwenyezi Mlungu, mana iye ni Mlungu mtakatifu. Iye ni Mlungu mwenye wivu naye kandakuswameheni makosa wala dambi zenu. ²⁰ Muchimricha Mwenyezi

Mlungu na kuumikira milungu ya chijeni, andakutiyani adabu na kukuangamizani tse, hata dzagbwe wakuhenderani manono higo gosi.”²¹ Nao atu achimuamba Joshuwa, “Hata! Swiswi hundamuhumikira Mwenyezi Mlungu bahi.”²² Hipo Joshuwa achiambira, “Mwimwi enye mmashaidi a mioyo yenu kukala mkatsambula kumuhumikira Mwenyezi Mlungu.” Nao achijibu achiamba, “Swiswi enye hu mashaidi.”²³ Naye Joshuwa achiamba, “Phahi usani milungu ya chijeni mriyonayo mumlungu Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa Iziraeli kpwa mioyo yenu yosi.”²⁴ Nao achimjibu achiamba, “Hundamuhumikira na kumtii Mwenyezi Mlungu, Mlungu wehu.”²⁵ Phahi Joshuwa achiika chilagane na Aiziraeli hiko Shekemu, achiapha masharuti na malagizo ga kulunga.²⁶ Joshuwa wagaandika higa gosi katika chitabu cha shariya cha Mlungu, chisha achihala dziwe kulu achiriimisa tsini ya muhi uihwao mwaloni phephi na hema ra Mwenyezi Mlungu.²⁷ Alafu Joshuwa achiaambira Aiziraeli osi, “Dziwe hiri ndiro ndirokala shaidi kpwehu mana rikasikira maneno gosi ambago Mwenyezi Mlungu akahuambira. Kpwa hivyo rindashuhudiya kuahusu, ili sedze mkarema Mlungu wenu.”²⁸ Chisha Joshuwa waabumula hara atu, chila mmwenga achiuya kpwakpwe kpwenye seemuye.

Chifo cha Joshuwa

²⁹ Bada ya mambo higa, Joshuwa mwana wa Nuni na mtumishi wa Mwenyezi Mlungu,

wafwa wakati ana miaka gana mwenga na kumi.

³⁰ Naye achizikpwa kpwenye tsi yokala akaganyirwa hiko Timunathi-Sera kahi ya myango ya Efuraimu, vurini mwa mwango Gaashi.

³¹ Aiziraeli amuhumikira Mwenyezi Mlungu muda wosi wa maisha ga Joshuwa. Bada Joshuwa kufwa, Aiziraeli achienderera kumuhumikira Mwenyezi Mlungu kpwa muda wosi arioishi hara atumia ariokala akaona na matso gao mambo ambago Mwenyezi Mlungu waghendera Aiziraeli.

³² Mifupha ya Yusufu ambayo Aiziraeli kala akaireha kula Misiri aizika hiko Shekemu. Seemu iyo ariyozikpwa kala ni eneo ambaro Jakobo kala akarigula kula kpwa ana a Hamori, Ise wa Shekemu, kpwa vipande gana mwenga vya feza. Arizi hino kala ikakala urisi wa chivyazi cha Yusufu.

³³ Naye Eliazari, mwana wa Aruni, achifwa na achizikpwa Gibeya, mudzi ambao kala ukahewa mwanawe Finehasi kpwenye tsi ya myango ya Efuraimu.

lxxix

Digo
Chidigo: Digo (Bible)

copyright © 2019 Bible Translation and Literacy

Language: Digo (Chidigo)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-24

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022
bab7eb71-e774-512d-9543-5878c28ca63b